

TRIEA ILUSTRATA

(SAU LUCRURILE ASA CUM LE VEDEM CU OCHII)

ILUSTRATA

Abonamente: Pe un an 300 lei; pe jumătate an 160 lei;
pe trei luni 85 lei.

Director: J. B. Sima.
Apare totdeauna Duminica

Redacția și Administrația:
Cluj, Str. Regina Maria 36.

CONGRESUL PRESEI LATINE

S'au adunat la București, din toate țările surori: Franța, Spania, Portugalia, Italia, Belgia, țări latine, ziaristii și scriitorii cei mai de frunte, într'un congres al presei acestor țări.

Asemănarea de limbă, asemănarea de simțiminte și de aspirații, trebuia să ducă inevitabil la o strângere de rânduri, așa încât atitudinea fraților de sânge să fie una singură, în toate problemele de ordin general, politice sau sociale.

Cei cari pot, în secolul nostru, mai ușor decât cricare alții, să determine atitudini și să inițieze acțiuni, sunt desigur ziaristii. Deaceia congresul presei latine înseamnă mai mult, pentru strângerea rândurilor, decât oricât de multe convorbiri diplomatice. Ziaristii pot mișca, prin scrisul lor, mult mai ușor masele.

Faptul că s'a ales București, drept loc de adunare, a acestui congres este mare cinste, pentru țara noastră. Și fără îndoială că va fi și de mult folos pentru România, căci cunoscându-ne, ziaristii din țările surori, vor duce la ei acasă imaginile culese aci și le vor împărtăși cititorilor lor, arătându-le că la gurile Dunării există o soră mai mică care are privirile ațintite către marile puteri latine, din Apus.

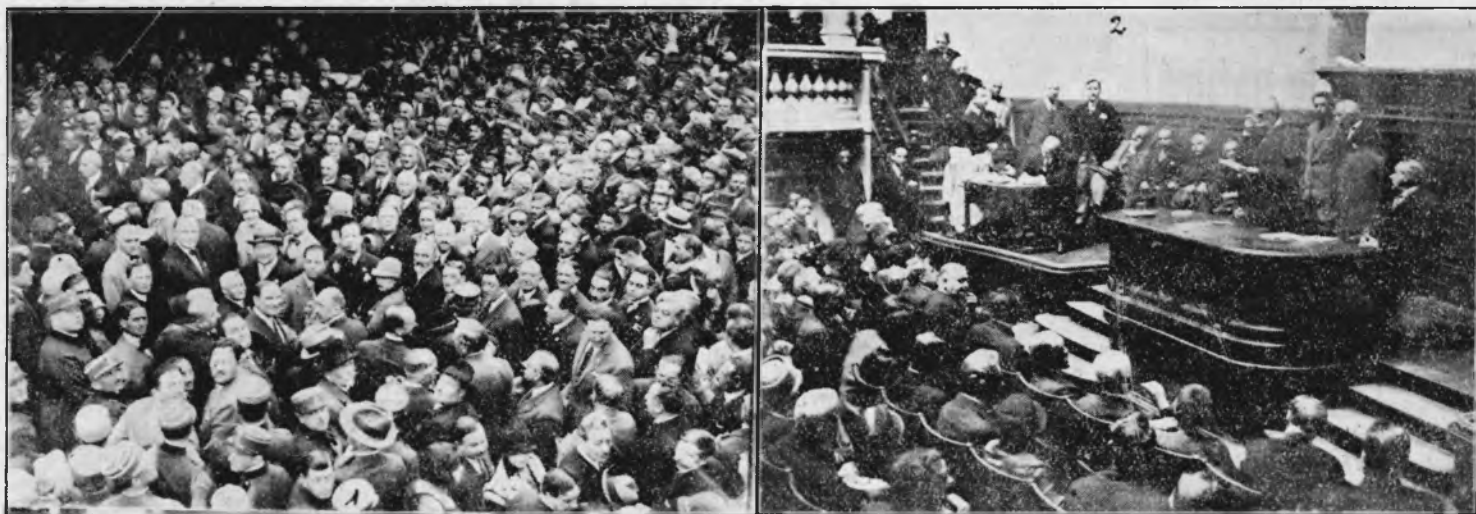
Aniversarea lui Hindenburg

Germania întreagă a sărbătorit pe Mareșalul Hindenburg, președintele republicii, cu prilejul celei de a 80-a aniversare a sa.

Fotografia noastră reprezintă pe mareșalul înconjurat de familia sa: fiul, nora și cele trei nepoate.

Președintele Reichului e cu atât mai inbit de supușii săi, cu cât de curând a făcut declarații categorice că Germania nu e vi-

Fotografiile noastre, luate la acest congres reprezintă: 1. Sosirea în gara Turnu-Severin. 2. Deschiderea festivă a congresului, la Fundația Carol. (La tribună Primul ministru, D. I. C. Brătianu, citește salutul Guvernului. Îndărătul d-sale, în picioare și pe scaune membrii guvernului). 3. D. Bertrand Fourcadet (Agenția Havas) împreună cu d-nii Pamfil Șeicaru și Păltânea, organizatorii congresului. 4. Louis Dumur (Mercure de France). 5. D. Ribera, președintele federației asoc. de presă spaniolă. 6. Un grup de ziariste străine, participante la congresul presei latine. 7. Congresistii la Muzeul Militar din București. 8. Congresistii în Turnu-Severin, la ruinele podului lui Traian. 9. Congresistii la mormântul eroului necunoscut.

REALITATEA FOAIE SĂPTĂMĂNALĂ ILUSTRATĂ

REDACȚIA și ADMINISTRAȚIA
Cluj—str. Regina Maria Nr. 36—Cluj

La București: Calea Victoriei 39.
Telefon 63—92

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an întreg Lei 300
Pe o jumătate de an „ 160
Pe trei luni „ 85

PENTRU STRĂINĂTATE

Pentru America \$3
Jugoslavia și Cehoslovacia Lei 400

Editor și Director: J. B. Sima

Secretar de redacție: N. Constantin

DUMINECĂ, 9 OCTOMBRIE, 1927

Intoarcerea la natură

CALININ președintele republicii sovietice rusești e un om care călătorește mult și-i place mai ales să vie în contact cu țărâmina ca să știricească și să afle starea de spirit ce domnește acolo. Făcând odată iarăși o astfel de excursie la sate, Calinin se amestecă într'un grup de țărani și prinse a vorbi cu ei.

„Ei, ce ziceți oameni buni d-voastră, sunteți mulțumiți cu stăpânirea sovietică? Vă simțiți bine de când cătușele țarismului s'au sfărâmat?”

„Bine, tovarășe Calinin”, răspunse cel mai în vârstă dintre țărani. „Suntem mulțumiți c'avem țara noastră și avem libertate. E drept însă că pe când trăia țarul aveam trei perechi de pantaloni și-acum am numai una.”

Calinin înghiți hapul dar făcu o față veselă și zise:

„Tovărășe dragă, ce mai atâția pantalonii! Știi că Jean Jack Rousseau predica întoarcerea la natură. Negrii din Africa umblă goi de tot, n'au nici un fel de îmbrăcăminte.”

După ce sfârși președintele, țărânul stete un pic pe gânduri ca și cum ar socoti ceva, apoi răspunse serios:

„Atunci bieții negrii trebuie să aibă soviete cel puțin de vre-o treizeci de ani.”

Omul și scrisul

UN SCRIS frumos e ca un obraz frumos” zicea cândva un învățat. Azi lucrurile se schimbă în favoarea celor ce fac hieroglife pe hârtie când scriu.

D. William Root dela universitatea din Pittsburg, după o cercetare psihologică minuoasă a ajuns la constatarea că scrisul urât e o particularitate a persoanelor inteligente. Omul inteligent gândește de douăzeci de ori mai repede decât poate mâna să scrie. Prin aceasta mișcarea mușchilor e împiedecată de încordarea creierului și rezultatul e apoi că literile pe hârtie sunt aruncate par'că cu furca.

Dr. Root poate avea dreptate că toți oamenii inteligenți scriu urât. Dar să nu se facă confuzie. Nu toți aceia cari scriu urât sunt oameni inteligenți.

Un dușman al burlacilor

MISTER Samuel Walbrock e unul dintre cei mai bogați proprietari de case din Londra și totodată un original simpatizat de mii iar de alții foarte temut. Bogătaşul Walbrock nu poate suferi burlacii și duce împotriva lor o campanie inversunată. Așa de pildă, în cartierele cele mai de seamă din Londra a cumpărat și cumpără mereu case, de câte ori se iverse vre-un prilej și imediat abzice locuința la toți locatarii burlaci. Apartamentele

rămase astfel goale le închiriază apoi la aceia dintre reflectanți cari au familiile cele mai numeroase.

Acum mai nou Mister Walbrock a abzis iar cvartirul la vre-o 20 burlaci. Numărul victimelor sale până în prezent se ridică la 300. Un rău mai mare nu există pentru bieții cetățeni decât să rămână în Londra fără locuință. Deaceia o bună parte dintre holtei preferă

mai bucuros să-și așeze cătușele atât de urgisite ale căsniciei decât să-l pună mister Walbrock în drum. Căci acesta procedează fără îndurare sau amănare.

Intrebat odată de un reporter pentru ce face aceasta, ciudatul nabale a răspuns: „Vreau să măresc cât mai mult numărul căsătoriilor de carece eu însumi sunt unul dintre cei mai fericiți soți din lume.”

BULETIN SĂPTĂMĂNAL

LA București a avut loc, la Universitate, o luptă regretabilă între d-nii Nicolae Iorga și N. Titulescu, ministrul nostru de externe. Universitatea trebuia să-și aleagă senatorul său și deoarece d. Titulescu, profesor universitar, nu are loc în parlament, d-sa în timpul alegerilor aflându-se în străinătate, profesorii universitari din București o-au pus candidatura, pentru acest loc. Un grup de profesori, din partide de opoziție au opus acestei candidaturi pe aceea a d-lui Nicolae Iorga. Dacă, fără îndoială, marele profesor dela Văleni și-a câștigat merite neperitoare, pe tărâmul culturii românești, și a făcut servicii, pe care țara noastră nu le va putea răsplăti niciodată, nu e mai puțin adevărat că d. Titulescu, de curând la Geneva, și mai înainte la Londra, și Paris, a slujit țara, cum greu ar fi putut s'o facă un altul. Nu se putea ca ministrul de externe să rămână afară din Parlament. D. Titulescu candidase mai înainte de cât d. Iorga și nu știa că-l va avea pe acesta de adversar; de asemenea d. Titulescu a socotit ca o chestie de demnitate să nu fie de față, atunci când se va proceda la alegeri. În acest fel profesorii nu puteau fi influențați de dânsul. Cumpănind toate acestea—deși alegerea era foarte grea—majoritatea profesorilor au dat voturile lor d-lui Titulescu. Dintre cei 117 profesori înscriși, au votat 90. S'a anulat un vot și au intrunit d. N. Titulescu 61 voturi, d. N. Iorga 22 voturi și d. Simion Măndrescu, un al treilea candidat, 6 voturi.

Țara nu poate decât să regreta că n'a existat posibilitatea ca, împreună cu d. Titulescu, și d. profesor Iorga să intre în Parlament.

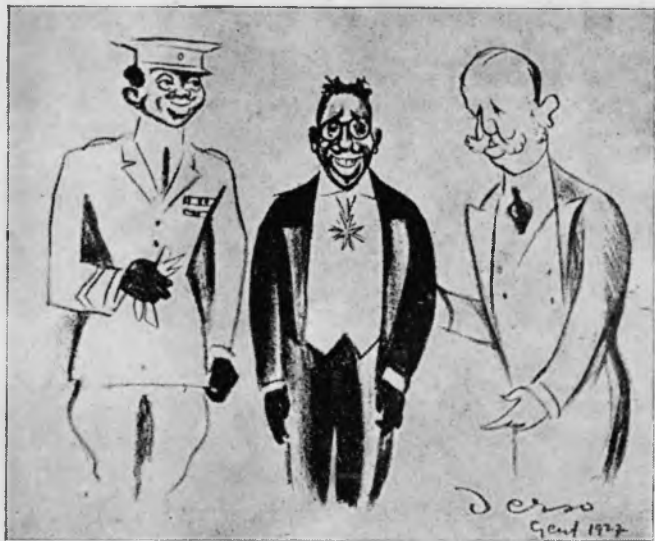
GVERNUL intenționează să modifice organizația căilor ferate. În țara noastră însă se pare că niciodată conducătorii nu vor să țină seama de ceace se face bine în țările vecine. Vrem cu orice preț să fim originali. Deaceia pe semne, și în proiectul de organizare al căilor ferate țara noastră e sortită—spre a se

deosebi de celalalte—să țină de o alcătuire și veche și proastă, care nu se poate aplica unei țări întinse, cum e România de azi. Organizația căilor ferate a fost la început direcțiunile regionale, mai apoi inspectoratele și acum în urmă inspecțiunile.

România are 12 mii de kilometri de cale ferată. Înainte de războiu, România mică avea 3000 de km. Se înțelege că organizația centralizată, bună pentru o rețea mică, nu poate corespunde și pentru rețeaua mare, iar noua organizație intenționată, vrea să reintroducă organizația din România mică, cea veche. Centralizarea pentru 12 mii km. de cale ferată și înființarea de mici inspectorate cu inspector local, nu poate fi decât dăunătoare. Pentru fiecare lucru va trebui să se ceară avizul Bucureștilor și, pe de altă parte, inspectorii în centrele lor, vor fi fiecare, câte un tiran și nu vor putea fi ținuți sub supravegherea direcțiunii generale.

O COMISIUNE specială, la Ministerul de finanțe, a alcătuit un proiect de tarif vamal, nou. Acest proiect nu corespunde însă de fel cu nevoile țării și este dăunător producției. Într'a devăr de unde vechiul tarif vamal (alcătuit în anul trecut) căuta să protejeze industria țării, noul tarif scade vama pentru multe articole confecționate și o urcă pentru materiile prime.

Industria străină se străduiește să prindă pietele din țările mici, cum e și România și dacă noi nu vom avea un tarif vamal ridicat, toată industria românească trebuie să-și înceteze activitatea. Prin aceasta însă un număr mare de muncitori vor rămânea fără lucru, vom trimite în străinătate toți banii, pentru cele trebuincioase, pe care le vom importa și sărăcia care și așa este destul de mare, se va mări și mai mult. Proiectul noului tarif vamal trebuie să vină în fața Parlamentului și aleșii țării să se gândească bine, înainte de a vota o măsură care va produce mari pagube țării.

Baronul Lehman vă prezintă pe președintele Liberiei

Adunarea Ligii Națiunilor

SCEPTICII vorbiau de o criză a Ligii Națiunilor, oamenii oboșiți spuneau, că ședințele, de data aceasta, vor fi îngrozitor de plictisitoare. Și totuși „Criza” a fost evitată, iar gale-riile mai populate decât oricând. Dezbaterile, la masa de consiliu, au fost uneori chiar pătimașe. Dintre personagiile, dela cea de a opta adunare, ale căror caricaturi Derso le-a schițat

Oratorii mari, devin și mai mari când... își întovărășesc cuvântările cu gesturi... mari!” Asta o putem vedea când oamenii, cari conduc destinele lumii dela tribuna sălii de adunare din Geneva, fac să răsună fanfarele lor, spre a pune în uimire popoarele, spre a dovedi că totul e bun și frumos. Sesiunea Ligii Națiunilor s'a închis. De data aceasta, d-nii din stat au avut o situație mai grea decât altă dată. Trebuiau să se păzească

Domnul Quani, prezidentul

Lordul Onslow urmașul Lordului Robert Cecil

Paul Boncour

Contele Apponyi

aci nu toate au jucat un rol important, dar sunt acele cari formează partea pitorească a sesiunii Ligii Națiunilor.

Maharadjahul din Khapurtala este un senior prea mare, ca să participe personal la dezbateri. El apare numai la seratele de gală, și la recepții și se lasă admirat de poeteasa Elena Văcărescu. Bancherul Olandez, putred de bogat, baronul Rudolphe-August Lehman, a cărui cea mai mare ambiție a fost să devină un adevărat diplomat (și în cele din urmă a izbutit să reprezinte, în Liga Națiunilor, Statul African al negrilor din Liberia) a organizat acum, drumul în Europa al conducătorului Statului pe care-l reprezintă și a introdus cu fast, la Geneva, pe președintele african

Președintele adunării a fost d. Quani, din America de Sud. Delegații sud-americani s'au arătat de data aceasta foarte activi. D. Willegas (din Chile) a prezidat masa de consfătuire și li s'a mai dat încă un loc în Sfat: scaunul d-lui Vandervelde a revenit Cubaului Bethencourt. Cunoscutul profi! al Lordului Robert Cecil a lipsit de data aceasta. Guvernul englez a găsit pe urmașul său, în persoana Lordului Onslow.

impotriva unui val de critică. Oratorii cei mai de seamă din anul acesta, (în afară bineînțelese de celebrul trio: Briand, Chamberlain, Stressemann) au fost Paul Boncour delegatul francez, cu cap de Robespierre,

Maharadjahul din Khapurtala și Elena Văcărescu

care a chemat la viață protocolul ce fusese îngropat, Titulescu ministrul nostru și contele Apponyi, al căror conflict oratoric, pe chestia optanților, a fost senzația sesiunii.

Caricaturistul Kelen a prins gesturile caracteristice ale mai multora dintre ei.

CE SUNT ȘI CINE SUNT?

Ce frumoasă-i tinerețea! Ce măreț-s
a ei
Cu iluzii, aspirații, visuri, vază!
Care e a'ncăputurilor, poveste fără
sfârșit,
Orice fată eroină, și orice om amic!
Longfellow

CESTE câteva versuri de Longfellow au un înțeles adânc pentru cei tineri, a căror viață le stă deschisă înainte, și sunt pline de însemnătate pentru cei BĂTRANI, care găsesc într'insele farmecul amintirilor din tinerețe.

Viața în sine este o dramă alcătuită din BUGURII și AMĂRĂCIUNI, din FILOZOFIE și DESAMĂGIRI, din INDUIȘARE și din SPERANȚĂ. Fiecare dintre noi trebuie să treacă prin clipele fericite ale dorințelor împlinite și prin amărăciunile desamăgirii.

După cum nu s'ar putea cunoaște dulcele, dacă n'ar exista amarul, tot astfel farmecul vieții ar dispărea dacă n'ar exista desamăgiri. Și când vorbim despre desamăgiri, înțelegem acele clipe de desnădejde care produc durere adâncă.

Se spune adesea că omul este o păpușă a împrejurărilor și a firei. Dacă într-o oarecare măsură această afirmație este adevărată, nu trebuie să pierdem din vedere faptul că omul întotdeauna a putut stăpâni împrejurările, că el este cuceritorul și stăpânul naturii. Atât împrejurările cât și natura, cu toată mulțimea celorlalte vietăți: mii și milioane de fiare, de paseri, de târătoare și de insecte, fără om ar fi fără viață. Omul este îndrumătorul, omul este singura ființă în stare să se bucure de existența lor omul singur poate să pătrundă taina firii, poate să aprecieze valoarea și însemnătatea animalelor sau frumusețea naturii. Nici o altă vătăte de pe pământ nu este în stare să facă aceasta.

Și dacă omului îi este dat această înțelegere, de bună seamă că tot lui îi este dat să înțeleagă culmile bucuriei și profunzimea desnădejdii. Dânsul singur poate privi viața cu filozofie, și poate trage învățături din frământările și din mulțumirile sufletului.

Ilustrația din fruntea acestei pagine, ca și celelalte multe dintre cele publicate în această modestă revistă a noastră, are scopul de a îmbărbăta pe cei desnădăduși, de a chema la realitate pe acei cari trăiesc mai mult în inchipuire decât pe acest pământ.

Ilustrația noastră, simplă așa cum este, simbolizează de fapt viața cum o petrecem în fiecare zi.

La stânga se prezintă ceea ce este neplăcut. Este LATUREA NEAGRĂ a vieții, aducătoare de nemulțumiri.

La dreapta ilustrației, chipul este mai vesel, nădejdele întrec puterea realității. Tinerii nu trebuie să svere de a putea pătrunde în grădina plăcerilor și desfătărilor, decât DUPĂ

In fiecare bărbat, ca și în fiecare femeie, există trei personalități. In ilustrația de mai sus sunt trei chipuri ale aceluiaș om.

Unul privește la stânga și vede viața în NEGRU. Altul privește la dreapta, și i-se pare că viața este DE TOT UȘOARĂ.

Cel de al treilea privește drept înainte și izbutește în tot CEEACE VREA.

Deviza fiecăruia trebuia să fie: viața nu e nici PREA REA, nici PREA ISPITOARE, și de aceea trebuie să fim oameni de acțiune și să nu ne descurajăm.

un suiu lung și o străduință anevoioasă în urcarea pe scara vieții.

Tânărul cu trei capete din ilustrația noastră, unul privind înainte, altul spre dreapta și altul spre stânga, ne prezintă pe fiecare dintre noi, tânăr sau bătrân, femeie sau bărbat, fără deosebire.

Tânărul lipsit de experiență se întreabă: „Ce sunt? Cine sunt?”

Răspunsul nu poate fi decât sau că e un tânăr care nădăduiește PREA MULT, într'un anumit moment, sau că este unul cu totul prea îndrăzneț și pe care îl cuprindea FRIGA, oricând. Deoparte nădejdea îi spune: „Ești un om plin de însemnătate. Totul e fericire pe pământ; bucură-te câtă vreme ești tânăr!”

De altă parte, TRISTEȚEA și NEINCREDEREA în tine însuși îți șoptesc: „EȘTI UN OM DE NIMIC; n'ai nici un scop în viață, nu există cale pe care s'o poți străbate, trăești fără rost de azi pe mâine.”

Cei cari privesc în acest fel viața, văd totul întunecat, descurajator, și ușor îi cuprinde TEAMA. Iși pierd încrederea în puterile pe care de bună seamă le au; adesea mânași de această neîncredere și frică în viitor, mulți tineri, cari dacă ar fi mai îndrăzneți și mai întreprinzători, ar deveni oameni de seamă și ar izbândi în viață, își pierd tot rostul lor, rătăcesc drumul pe care ar fi trebuit să-l apuce și șovăitori umblă de colo colo, mânași de soartă și de întâmplare. De sigur că te cuprinde mila privind pe acești oameni fără nădejde și fără viitor.

Adesea conducătorii întreprinderilor sunt surprinși prin faptul că se prezintă tineri care să le ceară servicii apelând la BUNA VOINȚA lor și cerându-le să-i dea o MÂNĂ DE AJUTOR, ca să scape de mizerie. Acest fel de a solicita lucrul nu face GINSTE tinerilor. Un om tânăr NICIODATĂ nu trebuie să ceară AJUTORUL unui conducător sau unui om mai mare. Ceeace trebuie să ceară este PCSIEILITATEA de a-și DOVEDI CAPACITATEA de muncă în folosul stăpânului, în folosul său propriu și al familiei sale.

Conducătorii de întreprinderi în general, sunt oameni EGOIȘTI, NERVOȘI, ȘGĂRCIȚI și RA IDIN FIRE. Prin urmare, caritatea din partea acestora e greu de așteptat. Rău fac deci tinerii apelând la mila lor. Cititorule,

nu cere niciodată MILĂ. Cere să îți se dea PRILEJUL de a munci, așa ca de pe urma muncii tale să câștigi atât tu cât și patronul tău.

Dacă nu ești în stare să faci astfel, de bună seamă că nu meriți să capeți o însărcinare oarecare. La noi, din păcate, s'a infiltrat în tineri, ca și în cei bătrâni de altminteri, credința că pentru o slujbă oarecare trebuie să faci intervenții la Stan sau la Bran, să se inchine și să sărute mâinile fiecăruia, să-l tămăieze cu tot soiul de titluri și astfel să capete un post care să-i asigure existența. Pentru un om tânăr și capabil, aceasta este o ÎNJOSIRE. Înseamnă a fi cel din stânga ilustrației: înseamnă a fi un NENOROCIT, care nu merită viață.

Un mare economist american, scria odată sfaturi pentru tineri, pentru acei care așteptau înaintări urcări de salarii și alte avantajii. El spunea următoarele:

„Când ești în slujba unei întreprinderi și ești chemat, prin felul slujbei pe care o ocupi, să faci rapoarte directorului tău, nu încerca să-i arăți cât ești de cuminte, de băgător de seamă, de înțelept, sau de precis. Nu-i vorbi nimic despre capacitatea ta, nimic privitor la tine. Vorbește-i numai despre ceea ce-l interesează PE DÂNSUL direct, vorbește scurt și cuprinzător, și vei vedea că dela sine vei urca toate treptele de înaintare.”

Este aceasta o învățătură prețioasă pentru toți cei căți ocupă locuri în industrie sau comerț și cari doresc ca munca lor să fie apreciată. În deobște conducătorul unei întreprinderi are atâtea pe capul său încât nu se poate interesa și de nevoile tale. Îi plac lucrurile precise și simpatizează pe toți acei cari CONTRIBUIESC la ușurarea sarcinii sale.

O vorbă înțeleaptă spune că: cei tineri SOCOT nebuni pe cei bătrâni, iar cei bătrâni ȘTIU că cei tineri sunt nebuni.”

Totuș tinerii cumiți privesc la cei bă-

trâni ca la comori de experiență și de înțelepciune și le sunt mulțumitori pentru sfaturile lor. Pe de altă parte cei bătrâni, cari nu s'au înțepenit ca cimentul, știu că lumea are nevoie de gânduri noi, de metode nouă și că numai tinerii pot aduce toate acestea, împreună cu avântul și generozitatea lor.

Bacon scrie:

„Cineva poate fi tânăr după ani și bătrân după ceasuri dacă nu-și risipește timpul zadarnic; aceasta însă se întâmplă foarte rar. Tinerii sunt victimele primelor impresiuni și de obicei nu sunt destul de precise și care sunt cele care le urmează; treburile care în tinerețea nu există numai buie să știm că tu ești în cugete; invențiile celor tineri sunt mult mai avântate ca ale celor bătrâni; iar mintea celor tineri are mai multe imaginații și de aceea e mai aproape de cele dumnezeiești.”

În cartea lui Iov din Biblie, scrie la capitoul 32 următoarele versete:

„Zisu-mi-am zilele să vorbească și mulțimea anilor să facă cunoscută înțelepciunea. Dar înțelepciunea este un spirit pus în oameni și suflarea A-Tot-Puternicului care face înțelegător. Cei neinținți în zile pot fi înțelepți și cei CARI NU SUNT BĂTRÂNI, pot ști ce este drept.”

Îndrăzneala, energia, spiritul nou, ideile inviorătoare, gândurile care croiesc drumuri neumblate, voința, de muncă TOATE ACESTE formeză patrimoniul exclusiv al celor TINERI.

Dacă tinere, ești dintre aceia, cari te uita mereu spre stânga ilustrației din fruntea acestei pagine, să știi că trăiești pe un pământ străin. Nu ești pe calea adevărată. Pe de altă parte, dacă ești dintre acei cari mereu privesc spre dreapta, să știi că faci parte din turma celor cari vor sfârși în azilul de nebuni sau în mizeria neagră.

Privește DREPT ÎNAINTE. Ține capul SUS. Înțepenește-te pe picioare și apuc-o drept înainte. Să nu crezi că există alt drum decât acel al MUNCII sărguitoare și energice.

Nu asculta nicidecum la sfaturile intristătoare ale cugetului tău când vrea să te descurajeze. Dar nici nu te lăsa niciodată copleșit de laudele aceluiaș cuget și de prorocirile unui viitor care nu există și care te-ar îndemna să privești viața cu prea mare ușurință. Căci după cum nu există sărăcie pentru cel care muncește, tot astfel nu există paradis și plăceri pentru cel leneș.

Cată drept înainte și muncește cu sărguință. Făcând astfel viața ta va fi plină de farmec de veselie și de fericire.

**Cunoștința este
pârghia vlecii**

**Nimeni nu știe mai
mult decât învață**

Să ne îmbogățim cunoștințele

Forța motrică transmisă prin radio

O nouă invențiune a geniului omenesc

DUPĂ prezicerile fizicienilor, foarte curând, vom avea posibilitatea de a transmite prin unde, energia electrică și calorică.

Americanii, cari se silesc, și au și mijloacele, ca să ia înaintea Europei, sunt acei căroră, de sigur, le va reveni gloria, de a găsi aplicarea practică a acestei descoperiri, care din punct de

padurilor, va putea fi prinsă cu o simplă antenă și astfel omul, de pe orice loc pe glob, va putea beneficia de energia electrică, pe care s'o transforme în lumină, în căldură, sau în forță motrică, la țară, la fel ca la oraș.

Acest lucru, astăzi nu este un simplu vis fantastic, cum ar fi fost acum câteva decenii, este un deziderat, care se va împlini curând.

La fel sunt câteva luni de zile, de când nimeni nu se gândia că va

mare, după câțiva kilometri depărtare, se împrăștie atât, încât nu mai poți aduna nici cantitatea suficientă care să-ți pună în mișcare ceasornicul. Marconi a inventat un radio reflector, care face posibilă

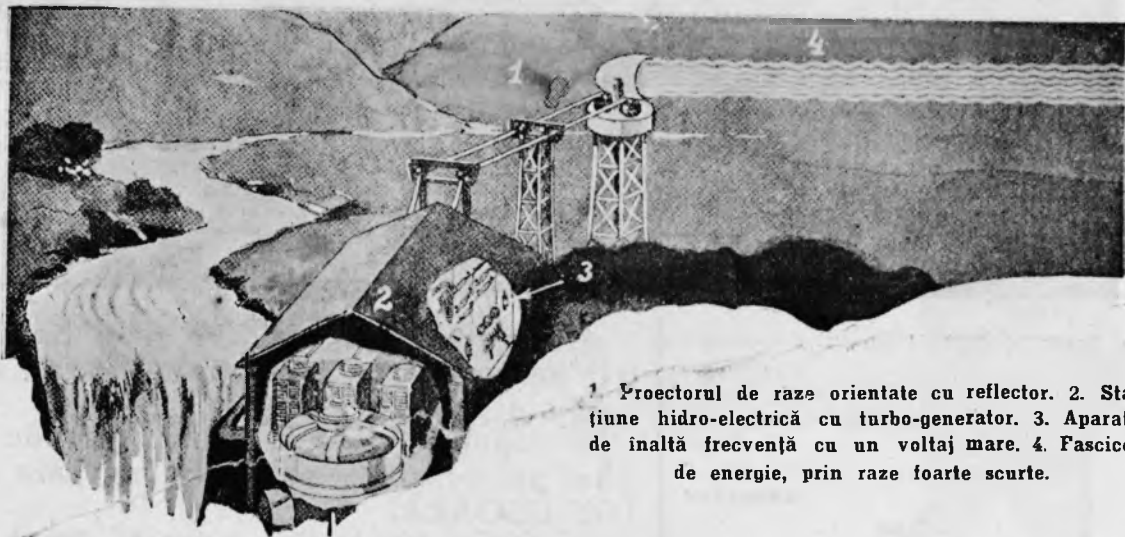
Nu se știe încă dacă energia radio electrică va fi transmisă la suprafața pământului, sau prin văzduh, la înălțimi mari. Studiindu-se scânteele uriașe, care au putut fi produse de om, unele dintre ele în trecând 100 de metri lungime, s'a dovedit în laboratoarele Tesla, că electricitatea străbate mult mai ușor și cu iuțeli mult mai mari prin atmosfera rarefiată, decât în aceea pe care o respirăm, în apropierea pământului. S'a demonstrat că la o înălțime de circa 10 mii metri deasupra mării, energia electrică poate călători cu ușurință în jurul globului. Bazat pe aceste experiențe, inginerul englez Hugh Pollard a propus să se construiască niște turnuri înalte de care să fie legate un soi de baloane captivi, de unde să se împrăștie apoi energia electrică, în milioane de Volți, în stratul atmosferic dela aceea înălțime. Alte turnuri gigantice, construite la fel pe înălțimi, cum ar fi Mont Blanc în Europa, Himalaia în Asia, Munții Abisinie în

nul Donald Mac-Milan, Sir Ernest Shackleton, Roald Amundson și Căpitanul Robert Scott, în regiunile arctice, se găsesc depozite mari de cărbuni și, în unele locuri, chiar de petrol, care zac acolo de zeci de mii de ani și care nu se pot deocamdată exploata, transportul lor, până în centrele civilizate, fiind prea costisitor.

Teoria că la poli atmosfera ar fi mai condensată și mai apropiată de pământ s'a dovedit și în fapt. Exploratorii regiunilor arctice au relatat despre minunatele jocuri de lumină: aururile boreale, etc. care, dacă nu sunt pe deplin înțelese, e sigur însă că au o legătură directă cu atmosfera rară și încărcată cu electricitate, existentă acolo.

* * *

Sistemul de transmitere al energiei electrice, fără fir, după propunerea Doctorului Steimetz, este cu totul opus aceluia al lui Tesla. După dr. Steimetz o stațiune de emisiune ar putea emite o undă de câteva milioane de HP, care să înfă-

1. Proectorul de raze orientate cu reflector. 2. Stațiune hidro-electrică cu turbo-generator. 3. Aparat de înaltă frecvență cu un voltaj mare. 4. Fascicol de energie, prin raze foarte scurte.

Dr. Philips Thomas în momentul când experimentează transmiterea energiei la distanță, izbutind să producă incandescența unui fir prin radiațiunile unui aparat așezat la distanță.

vedere teoretic poate fi considerată ca existentă, din momentul experienței lui Branly, la Paris.

Nu de multă vreme, într'un laborator din New-York, în fața unui grup de ingineri, dr. Philips Thomas a lăcut o experiență interesantă. Ținând un bec electric în mâna dreaptă, legat de o antenă, o sârmă de cupru de circa 1.30 m lungime, așa încât să aprins, imediat ce, la o distanță de câțiva metri, a fost pus în funcțiune un aparat de radio.

Această experiență, neînsemnată pentru marea mulțime a oamenilor, înseamnă un pas important pe calea progresului, pentru oamenii de știință. Se realizase transmiterea energiei prin unde radio-electrice.

Desvoltarea acestei experiențe și perfecționarea ei, va duce fără îndoială, la împlinirea visului inventatorilor, acela de a transmite unde electrice prin eter, la distanțe mari, așa încât să lumineze și să încălzească casele oamenilor. Undele electrice, pornite dintr'o centrală, vor putea străbate pământul întreg, vor putea conduce aeroplanelor, automobilele și trenurile. În locul actualelor uzine mici și neeconomice, care produc curentul cu ajutorul cărbunilor, se vor înființa câteva stațiuni centrale mari cari vor putea produce întreaga forță electrică necesară lumii din utilizarea căderilor de apă. Energia electrică, care se va găsi astfel la dispoziția tuturor, până în cele mai depărtate colțuri ale munților și ascunzișuri ale

fi posibilă înfăptuirea grabnică a televiziunii. Astăzi vederea la distanță este un fapt împlinit.*

Ideea de a transmite energia electrică prin unde, prin eter, nu e nouă, Heinrich Hertz, marele descoperitor al undelor electrice, a prevăzut această posibilitate. Tesla, celebrul inventator al transmiterii curentilor electrice alternativi, întrebunțat azi în toată lumea, e preocupat, de câțiva ani, de aceeași idee. Dânsul proiectează transmiterea energiei electrice prin unde, dela o centrală uriașă, care urmează să fie instalată pe Cascada Niagara. Dr. Charles Steimetz, unul dintre cei mai mari electricieni din lume, este perfect convins că vom ajunge curând la vremea ca electricitatea să fie transmisă prin radio. Aceeș convingere o împărtășește și Senatorul Marconi, părintele radiofoniei. Nu demult, Marconi a pronunțat un discurs unei adunări de ingineri din Londra și a demonstrat că transmiterea electricității, prin unde eterice, va fi posibilă, de îndată ce aparatul pentru proiectarea undelor orientate se va perfecționa, așa încât energia să nu se împrăștie în spațiu și să nu difuzeze.

Astăzi, stațiunile de radio emit unde electrice în toate direcțiile, unde care să împrăștie în eter. Această energie, la început foarte

orientarea undelor într'o singură direcție. Radio-reflectorul este așezat îndărătul antenei de transmitere, care astfel emite un fascicol de raze paralele. Intre Londra și Canada acest sistem a produs semnale de telegrafie fără fir, mult mai puternice decât s'ar putea produce cu aparatele obișnuite.

Nicola Tesla a inventat un transmisor amplificator, capabil să arunce în eter curenti electrice de milioane de volți. Acești curenti pot fi apoi prinși și transformați, în orice parte de pe suprafața pământului. Centrala pe care dr. Tesla o proiectează, spre a fi ridicată la Cascada Niagara, are forma unui turn înalt. Din acest turn, fulgere artificiale, produse de o antenă în forma unui burete, vor umplea tot spațiul din jurul pământului, cu energie electrică.

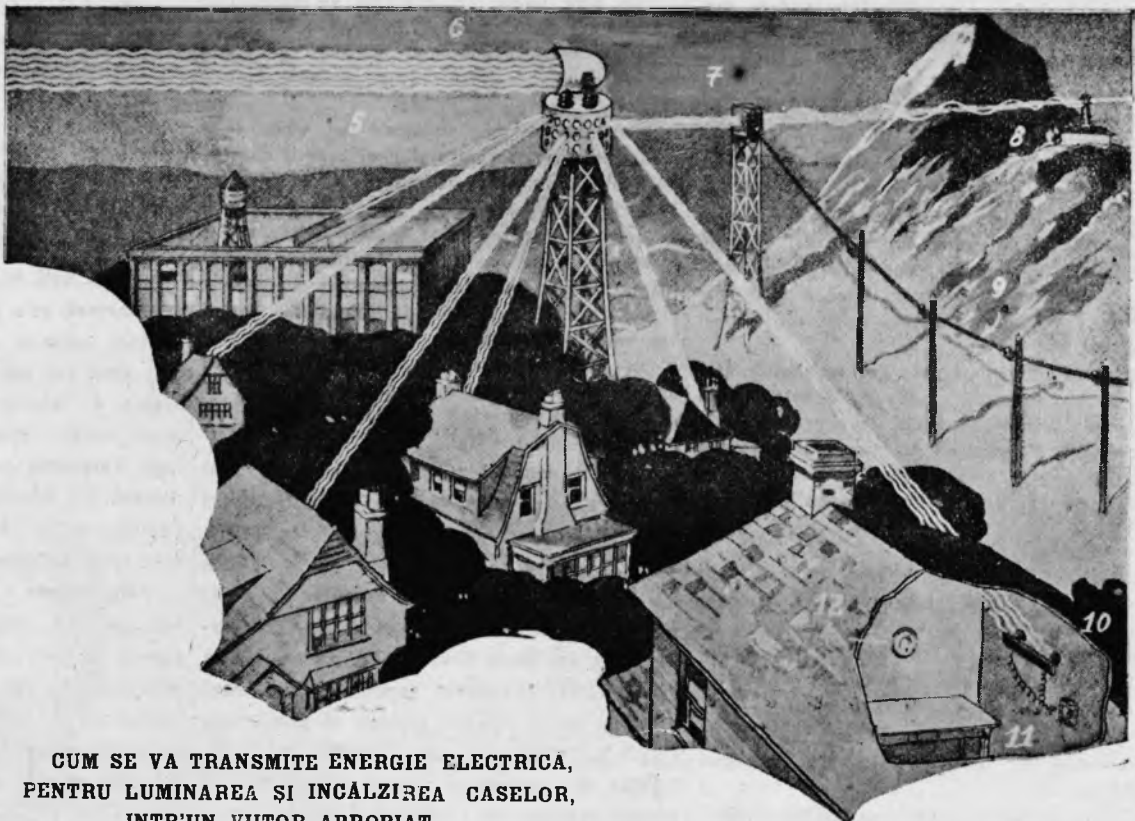
Africa, etc. ar prinde energia electrică din eter și ar distribui-o apoi pe pământ.

După Pollard stratul atmosferic, în care s'ar împrăștia energia electrică, poate fi mult mai apropiat de pământ la poli, decât la Equator. La poli o înălțime de 2 km, ar fi suficient. Aceasta, pe baza faptului că forța de rotație a pământului este foarte mică, la cei doi poli și astfel nu trage după sine atmosfera dela suprafață, cu atâtă violență, cum e cazul la Equator. Prin urmare, o stațiune de radio-energie, așezată în apropiere de Polul Nord, ar putea trimite energie în toate straturile aerului. Prinderea s'ar face la înălțimi diferite, după depărtarea de poli. Aci s'ar găsi și cărbune necesar, căci după explorări făcute în regiuni polare de cătră Vilhjalmur Stefansson, Căpita-

șoare întreg pământul cu un val de electricitate. Stațiunea și-ar regula emisiunile astfel, încât în momentul întoarcerii primei unde, ea să transmită pe cea următoare, așa că atmosfera să fie încărcată, în mod continuu. Golurile rămase prin puitsarea de energie, în diferite locuri pe pământ, ar fi umplute prin aceste unde succesive. Stațiuni mai mici, stabilite în diferite părți ale lumii, ar lua energie, din aceste unde, spre a le transmite apoi, pe lungimi mai mici, uzinelor, caselor, magazinelor, etc.

* * *

O altă experiență pentru transmiterea fără fir a energiei electrice, s'ar făcut de cătră dr. Harvey C. Rentschler, un inginer, în laboratorul de cercetări dela Westinghouse. Acesta a izbutit să rezolve o problemă, care preocupa de multă

CUM SE VA TRANSMITE ENERGIE ELECTRICA, PENTRU LUMINAREA ȘI INCALZIREA CASELOR, INTR'UN VIITOR APROPIAT

5. Proectoare potrivite spre a transmite energia în case și fabrici. 6. Aparat receptor. 7. Linie electrică care conduce electricitatea în vârful muntelui. 8. Fascicolul are aspectul unui sistem de „fire de aer” și transmite energia până în vârful muntelui. 9. Firul unic pentru transmiterea energiei electrice. 10. Receptor pentru energia radiantă. 11. Măsurător.

* Vezi No. 35 al revistei „Realitatea Ilustrată.”

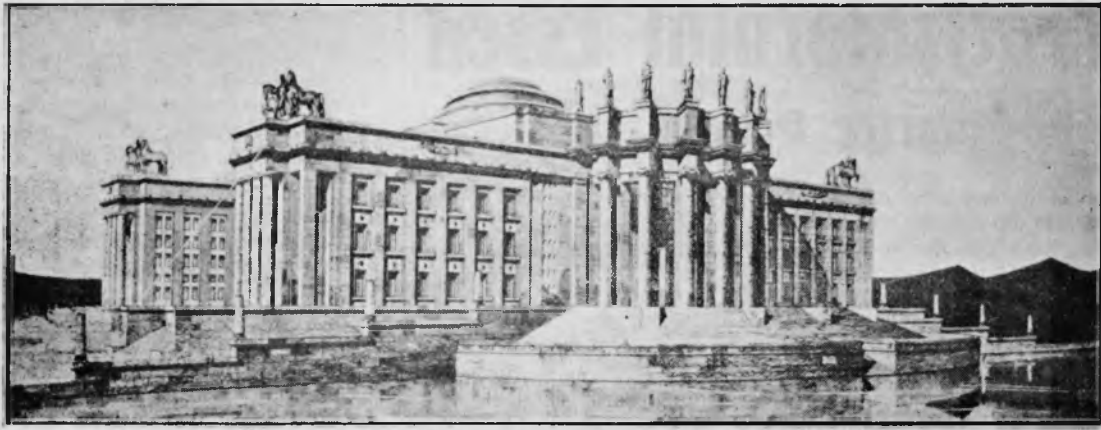
Intrecerea pentru palatul Ligii Națiunilor

IN anul trecut, la 17 Aprilie, s'a lansat un apel de către Liga Națiunilor către arhitecții națiunilor din ligă să concureze fiecare, cu talentul său, la un plan al palatului, care să adăpostească suprema adunare. Premiile totale, pentru cele mai bu-

Clădirea trebuia să fie, după cum prevede descrierea franțuzească, practică și modernă, să fie „un monument care prin puritatea stilului, prin armonia liniilor să simbolizeze slava păcii în secolul al XX-lea.”

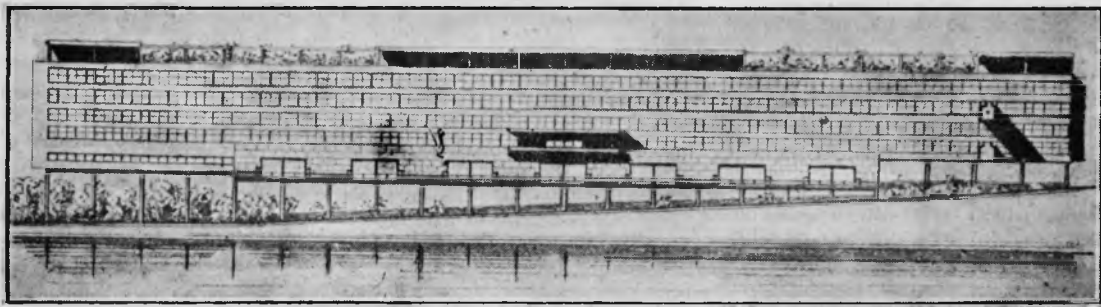
Instituirea acestui concurs a

adunat la un loc atâtea lucrări ca la acesta. Juriului i-au trebuit 6 săptămâni să cerceteze planurile și a ajuns la un rezultat negativ. Comisia a găsit că nici unul dintre concurenți n'a trimis o schiță, care să poată fi recomandată. Schițele se deo-

Planul Broggi, Vaccaro și Frantzi, Roma. Unul premiu întâi.

ne desene, au fost fixate la 165 găsit un răsunet mare printre sebesc in concepții atât de mult, de mii franci elvețieni (circa 5 arhitecții tuturor statelor, care de tema dată și unul de altul, milioane lei). Mărimea clădirii aparțin Ligii Națiunilor. Treisute- încât ele înseamnă un document

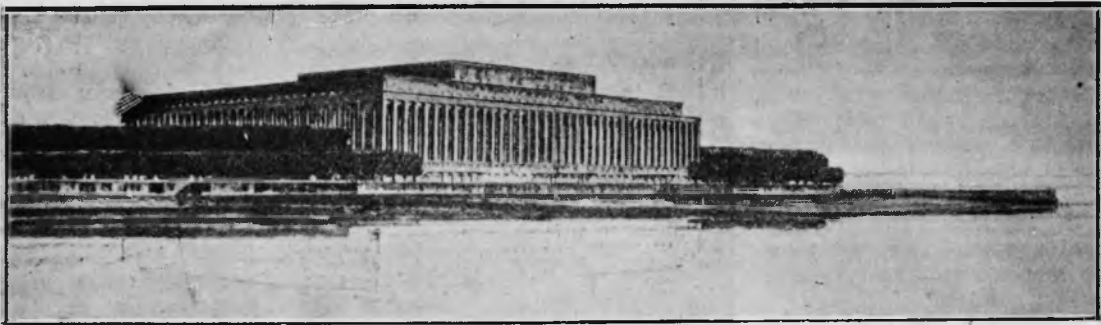
Planul Le Corbusier și P. Jeanneret, Paris. Un premiu întâi

era mărginită numai intru atât intrucât, printre condițiunile concursului, se stipula că prețul clădirii nu poate întrece 13 milioane franci elvețieni. Planuri mai scumpe, erau dela început excluse. Pentru această clădire, în care trebuiau să se adune deputații tuturor țărilor, la lucru, pentru binele popoarelor, s'a ales un loc, care se găsește în cea mai frumoasă situație, la marginea lacului Geneva, cu un front de 400 de metri lungime. Tereunul clădirii are peste 66 mii de metri pătrați, inclusiv grădina și parcul cu copaci bătrâni. El se găsește în apropierea oficiului internațional de muncă și străbate până în strada Lausane un-

șasezeci și șapte de arhitecți au participat la el și s'au trimis mii de planuri. Au sosit la Geneva de învățatură este pecetea stilului național care se putea recu-

Planul Boilleau și Bourgeois, Paris. Un premiu întâi

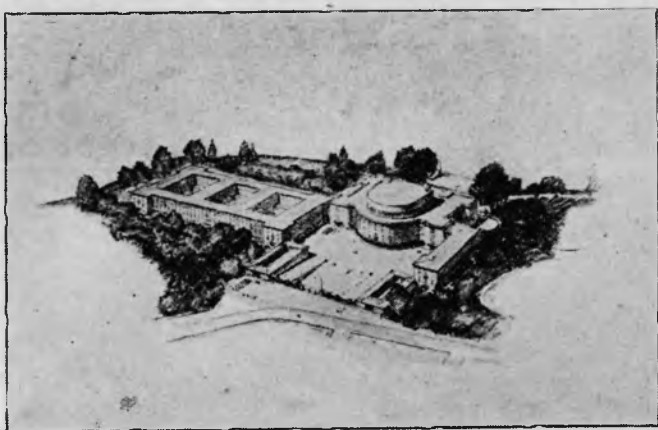

Planul Klophaus, Hamburg. Un premiu întâi.

de urmează să fie și intrarea. Ținutul prezintă oarecare desavantajii deoarece se găsește chiar la marginea lacului și clădirea trebuie să aibe un front unitar. Cea mai de seamă parte din plan trebuia să fie bineînțeles, sala de ședințe a Ligii Națiunilor. Se mai cerea apoi un număr mare de încăperi pentru nevoile cancelariei, săli de ședințe mai mici arhive ș. a. m. d.

tru transport câte o căruță. Planuri de 3 metri înălțime și 5 metri lungime, nu erau o raritate. La nici un concurs nu s'au

noaște, în diferitele planuri trimise. In loc de premiul I, de 130 mii franci elvețieni, s'a văzut necesitatea să se alcătuiască

Planul Paul Bonatz și F. E. Scholler, Stutgard.

Pentru că în toate laboratoarele, pe diferite căi se încearcă realizarea practică a transmiterii energiei prin „fără fir”, pentru că n'au mai rămas decât dificultăți de amănunt, car să fie învinse, ne putem aștepta ca, dintr'o zi într'alta, „energia la distanță” să fie un fapt împlinit.

vreme pe chimiști. Intr'un soi de „cuptor radio”, a izbutit să topiască metalele, în vacuum, obținând astfel pentru prima dată, o masă solidă din metalul rar, uraniu. Aparatul său — numit „radio-chimic” — este astfel construit încât strânge o cantitate mare de energie radio activă, într'un spațiu foarte mic. Dr. Renschler așează, în fața unui aparat de raze Roentgen, o mică ampulă, din care s'a scos aerul și în care se găsește pulbere impură, dintr'un minereu de uraniu. In momentul când aparatul Roentgen funcționează, în uraniu se produce o scântee luminoasă, razele pătrund în ampulă și metalul devine incandescent, topindu-se. Dr. Renschler este cel dintâi om de știință care a văzut acest metal în stare pură și lichidă. Uraniul este un metal de culoare cenușie și mai prețios decât platina. Multe alte metale au putut fi topite în același fel, în vacuum, cu ajutorul radio activității.

Turnul proiectat de Nicolae Tesla ca să fie construit la Cascada Niagara, spre a transmite de aci energia electrică pe tot globul

Noul sistem are o valoare mare pentru chimiști, cari vor putea urmări, de acum în colo, în cuptorul dr-ului Renschler, multe reacțiuni, ce nu se puteau produce altfel.

Dar sistemul dr. Renschler este important și din punct de vedere al transmiterii energiei la distanță. Oare energia care topește, prin pereți de sticlă, uraniul, nu poate fi trimisă în spațiu, spre a lumina și încălzi casele? Dr. Thomas, care după cum am arătat la începutul acestui articol, a utilizat un sistem analog, spre a aprinde o lampă electrică, la o mică distanță de sursa radio-activă, e de părere că nimic nu se opune acestui proiect.

După acest sistem, raze puternice,

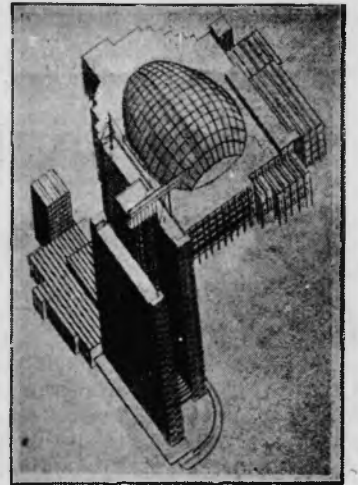

Experiențele dr. Renschler care cu ajutorul radiațiilor izbutește să topiască metale foarte greu fuzibile, într'un tub catodic

asemenea acelor utilizate de dr. Renschler, ar fi transmise cum se transmite lumina de către reflectoare, în toate direcțiile, în fiecare oraș, făcând inutile firele de sârma, de astăzi. Aceste raze ar fi prinse de fabrici sau de casele particulare, cu ajutorul unei sârme de cupru, analoage antenei dela aparatele radiofonice. Razele de energie prinse, ar putea fi transformate apoi în lumină, căldură, sau forță motrică.

Oricum, ceea ce reese din toate aceste încercări, este că nu va trece multă vreme până când, cu ajutorul unui simplu fir de cupru, care străbătând peretele casei tale se va implanta în spațiul din afară, vei putea prinde energia electrică, care va lumina casa, va încălzi mâncarea, va fierbe apa, va pune în mișcare diferitele aparate casnice, va da căldura și toată energia, de care are nevoie viața domestică.

nouă premii întâi, egale, de câte 12 mii de franci. Cele mai curioase schițe sunt ale arhitecților parisieni Le Corbusier și Jeanne- rel, cei mai moderni artiști fran- cezi. După această schiță clădi- rea se răsese așezată pe stâlpi de fier, așa încât situația fru- moasă a parcului să iasă în evi- dență. Clădirea începe d'abea în catul al treilea. Puterea de imagi-

Planul Mayer și Wittwer, Basel

nație o găsim în schița profesorului din München, Peter Birkenholz, care în simbolizarea externă a mers atât de departe, încât a propus, pentru silueta elterioară a palatului Ligii Națiunilor, forma globului pământesc.

... Și Liga Națiunilor totuș n'are palat!

DIPLOMAȚIE

— „Și cum îți găsești d-ta, Domnule Ionescu să-mi ceri să-ți dublez leafa.”

— Pentru că vezi, domnule Popescu, eu iubesc pe fata D-tale și atunci, cu leafa dublă, mai curând voi avea curajul să vă cer mâna ei.

SOCOTEALA

— „Doctorul spune că fiecare pahar de vin îmi scurtează viața cu o zi. Meargă și așa: mai adă un spritz Ionică! Și câte sunt până acum?”

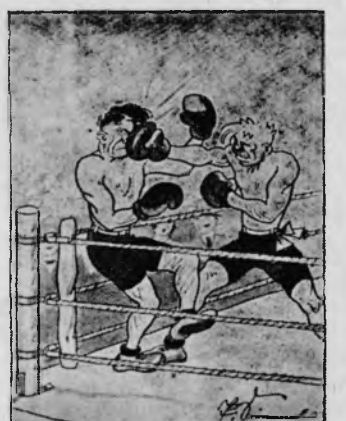
— „Tocmai o săptămână domnule Petrescu.”

A DRES O

— „Vărul dumitale m'a întâlnit ieri și s'a prefăcut că nici nu mă cunoaște. Dar ce crede el, că e mai mult decât mine?”

— „Ce caraghioși sunt oamenii. De sigur că d-ta nu ești mai prejos ca el. Nu-i lua în nume de rău purtarea, e un idiot.”

— Ești nebun? Așteaptă numai, când eșim afară, îți arăt eu ție!

Blestemul Cruciașătorului Essen

Nuvelă de Maurice Renald

DA! Da! Înțeleg! Un naufragiu? Vi s'a spus că am naufragiat? O aventură neobișnuită? Adevărat, adevărat! Și ai voi să povestesc acest naufragiu, frumusețea, așa după masă, pe când bem cu încetul acest lichior minunat?...

Nu? Spune drept, pentru asta mi-ai dat să beau? Acest cotnar negru, această masă bogată, această șampanie, acești țigani, acest lichior minunat, — e pentru asta?... Cei cincizeci de Napoleoni de aseară, erau pentru asta?...

Și cine v'a spus?... Cerneul, nu-i așa?... Aș fi trebuit să mă feresc de el. Dacă aș mai avea cei 50 de napoleoni, i-aș restitui; dar vezi că azi dimineață, m'am înapoiat dela Monte Carlo, curățat, scumpe prietene...

Oh! Simt bine că o să-ți povestesc. O să-ți povestesc, pentru că sunt datornicul d-tale și pentru că-mi inspiri încredere... Dar nu pentru că am băut. Aceasta ideea trebuie să și-o scoți din cap... Căci, da, e adevărat: am naufragiat, — naufragiu pe mare, fără a mai vorbi de celalt, care a urmat; și îți jur că, chiar mort beat, amintirea celor ce am văzut, m'ar aduce în simțire, trează. Fii sigur, scumpule, după ce am golit, numai noi doi, o sticlă întreaga de coniac, mi-aș veni în fire imediat ce mi-ai vorbi despre naufragiul meu...

Nu-ți mulțumesc că mi-ai vorbit de dânsul. Mă simțeam bine adineciori, mă simțeam bine, tocmai pentru că nu mă mai gândeam la acest lucru. Băutura, strălucirea luminilor, muzica, femeile, — întregul bazar al barurilor... uitam. Uitam că sunt un uitat... Ascultă, să eşim, vrei? Să povestesc asta aici... n'as putea! Ce ai spune dacă cineva te ar pune să recitezi „de profundis”, bănd lichior?... Vino! Orologiul bate zece. Promenada de sigur că este pustie. Noaptea trebuie să fie frumoasă și marea argintată... Să mergem unde-i întuneric și liniște.

Într'adevăr, îmi pare că Cerneul... Presupun că și-a spus condiția? Secretul, nu-i așa! Secretul absolut. Secretul chiar față de Dumnezeu. Îmi juri, oricare ar fi mila pe care as putea să și-o inspir, îmi juri de a nu pronunța numele meu, în rugăciunile pe care le vei face? Juri de a nu atrage atenția nimănui, în lume, asupra existenței mele?... Bine.

Pentru că nimeni nu mai știe cine sunt. Mi-am părăsit orașul, meseria și am luat un nume fals, după cum știi. Mă ascund. Mă ascund mai puțin de oameni decât de Dumnezeu. Căci aș trebui să fiu mort, înțelegi? Mort. Și nu spun acest lucru fiind că sunt singurul supraviețuitor al vasului Nivernais, nici pentru că am rezistat la patru zile de navigație solitară, pe o scândură... Aș trebui să fiu mort, pentru că am văzut ceea ce nimeni nu poate vedea, fără să moară. — Da, am văzut aceasta, eu, prin surprindere. Și mai sunt încă viu! Pentru ce?... Fără îndoială că nu este decât o grozavă uitare. Mi-e înfricoșător de teamă. Sunt

ca un om care are inima străpunsă de un pumnal și care se miră pe drept că nu sucumbă... Dar viața e atât de frumoasă, vezi, atât de frumoasă! Atunci, eu care sunt un eretic, dintr-o veche viță bretonă, înconjurat de biserică, evit pe preoți și mă păzesc de a înălța mâinile la cer, de teamă ca acolo sus, să nu se observe, că mai trăiesc încă, după ce am văzut ceea ce omoară.

Îți amintești de Essen? (Îți vorbesc din timpurile războiului.)

ESSEN-ul, ce dracu, înfricoșătorul acela al marinei germane, comandantul Rückherdt? Neînvinșul Essen, care a scufundat atâtea vase și a suprimat mii de vieți omenești?...

Bun. Îți amintești sfârșitul acestui corsar, — sfârșitul oficial, sfârșitul istoric? E simplu. A dispărut. Într-o zi, lumea îngrozită a aflat, una după alta, că Essen-ul a scufundat vasul spital Prințesa Maut și vaporul american Mauritania (ceea, ce după cum știi, a hotărât intervenția Statelor Unite). Dar acestea au fost cele din urmă fapte ale cruciașătorului. El numai reveni niciodată. Posturile germane de telegrafie fără fir deteră semnale de chemare neîntrerupte; nimeni nu le răspunde. Cu toate acestea marea era calmă și nici un capitan nu s'a putut lăuda de a fi făcut dreptate cu comandantul Rückherdt și cu echipajul său. Germania îmbracă doliul. O ușurare se simți, de partea aliaților. Essen-ul nu era cel dintâi vas care încetă de a mai da de vorbit despre dânsul. Nu se mai vorbi și asta fu totul. Așa se întâmplă, în timp de război.

Dar încetul cu încetul se născu în mințile oamenilor această credință minunată, care se numește o legendă.

O legendă, de unde vine asta? Eu cred că există legende și legende. De sigur, există dintre acelea pe care imaginația le cristalizează și care nu sunt decât amintiri populare, transformate în mod fantastic. Dar sunt altele, unde, din partea mea, eu văd un fel de revelații...

Și am motive temeinice ca să vă asigur că legenda Essenului nu este o legendă, în sensul obișnuit al cuvântului.

O cunoști? Nu? Aceasta pentru că ești un om de uscat, căci

e cunoscută de toți acei cari navigază: și vă voi spune că pe bordul Nivernais-ului, fiecare dintre noi o avea în minte, când transportul se confundă și se nimicește, el și tot ce era într'insul. Da, era o obsesie. O modă și o vecinică preocupare. Unii glumiau despre acest lucru, alții nu se prea simțeau la larg, dar toți suportau jugul acestei preocupări și eu eram atins de această isterie, ca și când un presentiment m'ar fi avertizat, despre destinul meu. Și-mi plăcea să rămân singur, pe punte, noaptea, la sgomotul valurilor, spre a reconstitui, mai bine, evenimentul legendar... Atunci, nu mai eram un pasager al Nivernais-ului; eram o ființă ocultă, îmbarcată pe Essen, cu opt ani în urmă: și asistam, cu toate forțele spiritului meu, la ceea ce se petrecuse — poate — într'un colț al mărilor pe care singur Dumnezeu îl cunoaște.

ESSEN-ul, întunecat în întuneric, mergea în noaptea aceea, cu aburi puțini, ca un rechin care vânează. Și Rückherdt, nemșcat, privea cum întinsul dezolat, al cărui pustiitor era, se mișca înaintea sa.

O mândrie nebună, o bucurie primitivă și sălbatică punea în carnea lui ca o forță înălțătoare plăcută de stăpânit. Se bucura nemăsurat de mult de a fi temut și celebru. Violența sa, îndrăzneala lui, știința mării și a luptelor produceau plăcere conștiinței sale. Se desfăta de acea virtuozitate sinistru care-l asezase în primul rând al exterminatorilor. În sinea lui, se considera un erou negru și mitologic, fratele viu al umbrelor gigantice cu căști înaripate, care se ridică pe cerul Germaniei. Și pe dânsul,

secolele îl vor mări astfel ca să ajungă pe Siegfried și să ia loc în Walhalla! Și acest gând în singurătatea nesfârșită a mării, unde nimic nu împiedecă visul să se desvolte era plăcut. Era cât se poate de plăcut.

De asemenea îi era plăcut că simțea sub picioarele sale un vas viu și nervos, cu care se deprinsese atât de bine, încât îl manevra ca pe propriul său trup și din care părea că face parte la fel, după cum capul face parte dintr-o ființă. Și aceasta era plăcut, fizicește plăcut, ca o extraordinară augmentare a substanței și a energiei.

Dar ceea ce era mai plăcut decât orice, era voluptatea supremă, delicioasă, de a pândi de a merge pe urme, de a lovi, — de a omori!

De sigur! Trebuie să credem că la început, Rückherdt simțise oarecare repulsiune, ori cum, să înnece oameni fără apărare. Trebuie să credem aceasta, spre onoarea umanității. Dar curând, cruzimea lui naturală a învins. Instinctul sanguinar s'a desvoltat. Dânsul și echipajul său au început să distrugă cu pasiune, pentru dragostea de a face rău, din joacă, din necesitate, — din sadism. Ideea de patrie, pretextul apărării naționale, nu-i mai conduceau, în ocupația lor de pirăți. În unele zile, în lipsă de ceva mai bun, ar fi torpilat chiar vre-unul din vasele lor proprii. Iată, erau asemenea cu acel aviator dela noi, care, într-o seară, surprins de aceeaș nebulie, s'a a vântat, cu automobilul, peste toți jandarmii, pe cari i-a întâlnit. Și așa se face că, în aceea zi, fără nici un gând la urmări, în disprețul oricărei dreptăți și oricărei diplomații, pur și simplu spre a da spectacolul unei nămații adevărate neroniene, Rückherdt torpilase un vas spital și un vapor, care naviga sub pavilion neutru.

Era încă foarte excitat de aceste isprăvi. Înceleța fălcile lui mușchuloase și serășnia din dinții săi scurți, la amintirea scenelor îngrozitoare, pe care le dirijase, ca dintr-o tribună. Foc! Foc! Revedea ciocurile mari ale vaselor înclinându-se și scufundându-se. Foc! Foc! Foc! Revedea, una câte una, bărcile de salvare bombardate și înghițite de valuri... Mâinile lui tremarau. Un zâmbet hidos îi sataniza fața. Dar ochiul său nu se deslipia de mare și dânsul cerceta întinsul, spre a descoperi o pradă nouă.

O vede deodată, foarte aproape, poate la vreun kilometru. Și, în aceeaș clipă, omul de veghe anunță: „Vapor la babord înainte!”

— La Dracu! Injură Rückherdt. La Dracu și în fiare! Porcul ăsta dormia!

Dar dânsul a și ajuns la postul său de comandă.

Nici o vorbă, Două gesturi: Unul de a mișca un mâner, celalt de a apăsa un buton. Rückherdt a oprit și a dat ordinul de a sări la atac.

ESSEN încetează să vibreze, pare că și-și reține respirația, se lasă legănat în tăcere, în mijlocul nopții. Dealungul barelor, umbre se strecoară, cu pași de lup. Acum Rückherdt știe că fiecare om, că fiecare lucru este la locul său: ochitorii la tuneri, obuzurile în culase, o torpilă în tub. El știe deasemenea că întreg echipajul tresaltă, de aceea patimă intensă, care și lui îi crispează gura, într'un zâmbet feroce...

Vasul, — o corabie cu pânză — înseamnă o pată ștearsă, care alunecă binisor. O lumină slabă, de lună, e suficientă, spre a-l indica. Rückherdt îndreaptă câtră dânsul binoculul său puternic. El vede că este un brick...

Dar zâmbetul său dispăre, ca să reapară imediat.

Desigur, mirarea sa, teama sa, n'au durat decât atâtea vreme cât trebuie unui zâmbet să dispară și să reapară. A înțeles imediat, Rückherdt! A priceput violența, a descoperit camuflajul. Dar, în primul moment, nu-i așa, când ești marinăr, când ești german, când în fond, ești superștios și mistic...

Ce-a văzut, în rotunjimea optică a binoculului? Într'adevăr îți vine să crezi că acest binocul a fost trucat și că o imagine interioară se mișcă, ca și sticlele dintr'un caleidoscop! Sau dacă nu, atunci era un binocul vrăjtit, care îngăduia să-ți afunzi privirea în taina vremurilor?

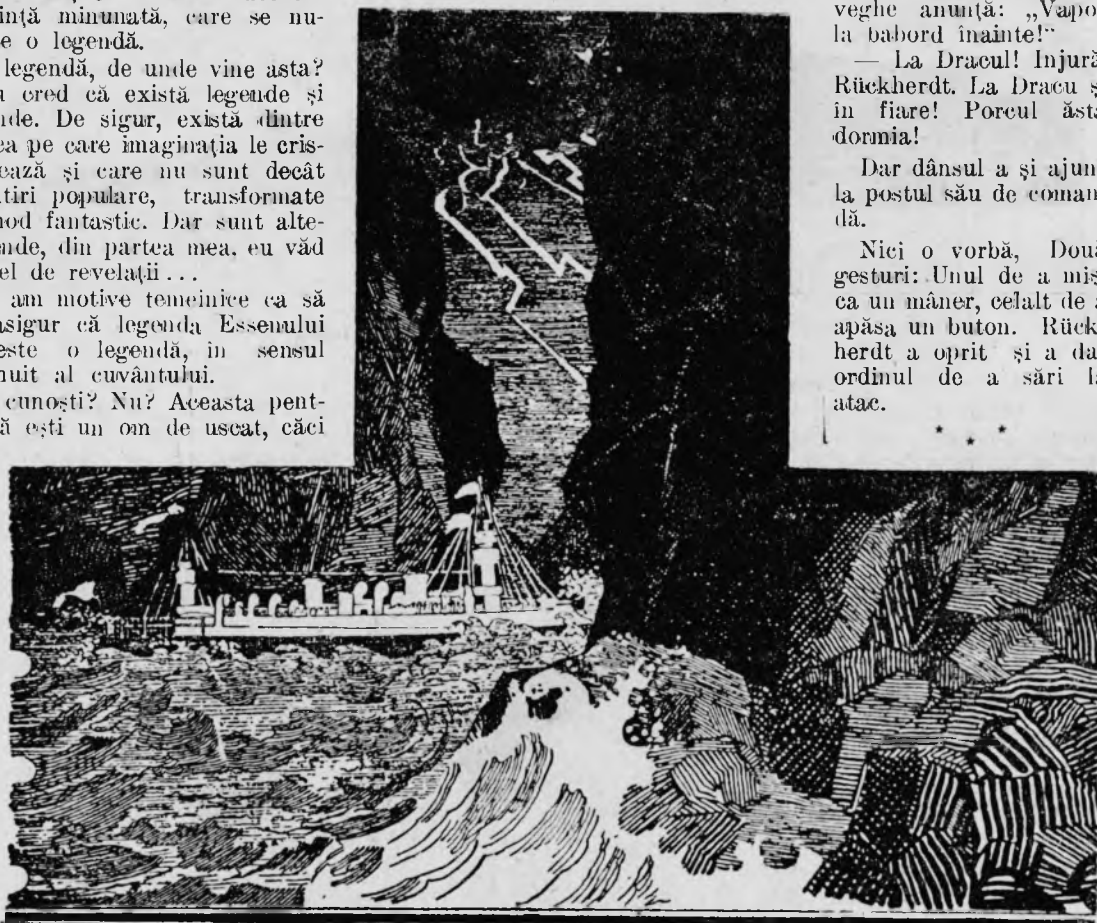
Ce-a văzut? Un lucru înfricoșător. Un brick, da. Dar un brick de vis și de muzeu, înălțat deasupra mării, cu o pupă enormă și împodobită, o prora terminată cu o figură, vopsea cojită... un brick, într'adevăr, un brick de comerț, dar din timpurile ligiene hansiatică, un brick de formă olandeză, de cele pe care le vedea Jean Bart la capătul sârmanului său ochian, — un brick, care părea că plutește în istorie, că trece în eternitate, că se îndreaptă către infinit!...

Și la început, Rückherdt, cuprins de un tremur copilăresc, s'a gândit: — Der fliegende Holländer! Olandezul zburător! Vasul fantomă!

Da! În sufletul său, care a fost odată acelu al unui copil și nu poate să uite acest lucru, în sufletul său, format, ori cum, de vechile legende scandinave, în sufletul său, în care Wagner soptește ca un zeu netăgăduit, Rückherdt, într-o clipă și-a amintit povestea care face să-ți clănțane dinții în gură: vasul olandez, condamnat de Dumnezeu să războiescă pe mare, până la sfârșitul sfârșitului... și îți repet, i-a fost teamă lui Rückherdt, doar, cât să se înfioare odată. I-a fost teamă, din pricina romantismului răssei sale. I-a fost teamă, pentru că se spune, în legendă, că vasul fantomă nu apare decât corăbiilor, care sunt pierdute și că nimeni nu s'a înapoiat, ca să-l descrie.

IATA ce a gândit Rückherdt, între cele două mișcări ale gurii sale. Și a izbucnit într'un râs tăcut, pentru că în aceeaș clipă a și găsit explicația minune și pentru că stratagema îi pare comică.

Doamne! De când aleargă pe întinsul mărilor a văzut destule camuflajii! El însuși nu și-a deghizat Essen-ul, într-o corabie pacinică? Și ce de carne, în care proiectilele sale au sfărâmat valuri pietate, cu violență? Își amintește de tot felul de subterfugii, întrebunțate de dușman, spre a se ascunde, sau spre a înșela... Dar acesta, eu adevărat, e de neprețuit! Să-ți costumezi nava, în vas fantomă? Sau mai de grabă, să încarci o rablă veche, adormită într'un arsenal!... Căci acest brick, eu adevărat, este foarte vechiu... Se apropie. Poate fi zărit limpede, în binocul, sub lumina lunii... Ah! ce păcălici veseli! Să te bizui pe spaimă, ca să scapi de căpitanul lui Essen!...

Am văzut Essen-ul, vasul fantomă pe care nimeni nu-l poate vedea fără să moară

RÜCKHERDT în acel moment își făcuse o idee cu totul imperioasă. Rückherdt se gândi să îndrepte un proiector asupra brickului. Dar se răsândi, mai înainte de a da ordinul. Se răsândi din două motive. Mai întâi, e totdeauna periculos să-ți trădezi prezența: nu poți ști niciodată ce conține vasul, cel mai puțin amenințător: acesta părea că nu bănuiește nimic: a-i da alarma ar fi fost stupid. ... Al doilea motiv, este că lui Rückherdt i-e teamă de un lucru curios și subtil. Ii e teamă că, această senzație de a lumina brickul misterios... (dar nu! misterios, pentru ce? nu e de fel misterios!) Ii e teamă, spun, că această dorință să nu aibe o origine rusinoasă. Căci, dacă se spune în legendă că vasul fantomă este ca toate fantomele desigur că se poate vedea cu atât mai puțin cu cât e luminat mai puternic și se șterge, în lumina zilei, așa încât ajunge invizibil; de aceea spectrele sunt totdeauna nocturne. Și Rückherdt se întreabă, cu o neliniște bizară, dacă din întâmplare, ideea proiecteurului nu are o alterațiune, decât motivul de a lumina o țintă. ... În orice caz, a lumina brickul, ar însemna verificarea, dacă este sau nu o fantomă și aceasta, Rückherdt nu și-o îngăduie. Nu și-o îngăduie din sfidare. Dovadă că teama nu l-a părăsit cu totul.

Adică teama a revenit. Și dacă ar îndrăzni, Rückherdt și-ar chema secundul. I-ar spune, râzând înțet:

— Ia privește la asta, Bluthensack! Acești oameni, pe acest brick anti-deluvian. Vasul fantomă, prietene, cu un echipajiu adecuat! Nu mai este camuflajiu, este o mascaradă, pe cuvântul meu.

Dar poate că Bluthensack ar bănuia, că Rückherdt șovăie, că nu e cu totul sigur că de fost ar fi o mascaradă... și atunci, ce ridicol!

... O mascaradă?
Binoculul tremură puțin. Acești oameni... acești oameni sunt înspăimântători. Evocă compozițiile lui Holbein și poema lui Zetlitz. Dans macabru și revistă nocturnă. Acest echipajiu e ca un cimitir, care s'ar fi deschis. ... Aa! A! Frumos lucru, frumoasă punere în scenă, domnule căpitan englez, — sau francez! Tocmai astfel trebuia îmbrăcați și grimații marinari ai d-tale. Mil de draci! Iată, cum nu se poate mai bine imita, chipul funebru de blestemați, cari de trei secole, sunt jidovii rățăitorii ai mării! Au într'adevăr înfățișarea oamenilor, cari ar voi să moară înfășișit, ca toată lumea și cari asteaptă, în chinuri, ziua necunoscută a răgazului!

MARINARIII brickului sunt așezați dealungul parapetului. Au văzut Essen-ul și îl observă. Măștile lor înfricoșătoare au o expresie dureroasă de groază: și pe puntea de comandă, căpitanul lor, — un trup deșirat osos, o figură lungă palidă, — stă drept, ridicând, spre cerul negru, brațele lui de schelet și ochii săi de cap de mort. ...

Rückherdt își dă seama că trebuie să termine repede, că trebuie să învețe minte pe acești gluneți de prost gust, că nu-și pot bate joc astfel, de Essen și de comandantul său. Trebuie să sfârșiască desigur și pentru că în toată această treabă este oarecare halucinație — oboeală, un început de boală, cine știe? Astfel, e sigur că lumina lui nu e destul de puternică ca să îngăduie să se vadă tot ceea ce se vede; și brickul nu este luminos!

Adevărul este, că Rückherdt simte cum judecata lui șovăie, și-că nu prea știe ce fel de ameteală e gata să-l curpindă, dacă mai așteaptă mult. O teamă subită, doborătoare, îl face să palăiască. Opera lui singeroasă, se înfățișează într'o lumină nouă. Le-

genda... legenda vasului fantomă, îi revine în întregime în memorie...

Pune jos binoculul. își șterge fruntea, cu o mână violentă, ridică umerii și spune.

— Dar ce! Nu este decât al 428-lea.

Vasorul american, încărcat cu o mulțime nenumărată, era al 427-lea!

Ordine. Vreau să spun: manipulari de aparate de transmitere.

Torpila aleargă, drept în spre brick. Se poate urmări, cu ochii, parcursul său. Niciodată o torpilă n'a mers atât de încet. Rückherdt zădarnic o împinge, cu toată voința lui, cu toată nerăbdarea lui curioasă. Ii e de grabă să se termine odată, îi e de grabă să nu mai audă vorbindu-se, despre aceasta, îi e de grabă... să știe ce se va întâmpla și dacă brickul se va cufunda, ca și celelalte, și dacă... oh! asta-i!... Dar trebuia să se termine.

Torpila se izbește de brick. Rückherdt enervat închide ochii.

Și, sub mare, răsună lovitura surdă, binecunoscută. Dar, de data aceasta, nu este urmată de sinistrul concert de strigăte și de gemete, care produce afata bucurie, în inima lui Rückherdt și a oamenilor săi. De data ace-

care vasul o distilă, se vede, în mod confuz, cum sperietoarea veche se coboară în valuri, se coboară, se coboară, pentru totdeauna...

Și suprafața mării e goală. Și gol este cerul grav...

HAIDE Rückherdt, visul groznic a trecut, nu este așa?

Se scutură. Se gândia la soția lui, la cei doi băieți, la cele trei fete, cari îl așteaptă, la Hamburg... Are senzația căa strecurat printr'o trecătoare memorabilă. Mâna lui palidă, Doamne! — înfricoșător de palidă! — trage mânerul „Înainte“...

Dar elicea nu se mai rotește. Essen-ul rămâne nemișcat și tăcut. Dar fumul nu mai ese, din coș... Și totuși, iată că crucișătorul pornește. ... Pieptul său împarte valurile în două bresde strălucitoare; două făști de spumă se desfac, din pupa sa; dealungul flancurilor sale, se aude susurul obicinuit al vapoarelor în mers. ... Il împinge o forță, care nu este nici aburul, nici vântul.

Groză și dezesperare s'au abătut asupra lui Rückherdt. Ar voi să ofteze, face o sfortare și observă că nu mai respiră. Iși pipăie cu grabă inima nu mai bate.

VASUL FANTOMĂ

Un brick care părea că plutește în istorie, trece în eternitate și se îndreaptă către infinit

asta, ese un strigăt puternic și victorios, care izbucnește din vasul torpilat; este o aclamație de veselie și de salvare, strigăte de voci supramenești. Apoi aceste voci se armonizează și, oricât de aspre, oricât de cavernoase sunt, intonară împreună un cântec de grație, care se ridică din vechiul brick, pe când acesta se cufundă, cu încetul.

Comandantul Rückherdt e palid, în noapte. Totuși, deoarece acest brick se cufundă, acest brick nu poate fi vasul fantomă! Vasul fantomă este invulnerabil! Invulnerabil? A fost astfel vreme de 300 de ani. Ar fi putut fi încă o eternitate. Dar se spune, în legendă, că ispășirea lui se va termina, atunci când o navă, mai vinovată de cât el, va fi însemnată de Dumnezeu, ca să-l scape de blestem!

Și aceasta și-a amintit-o Rückherdt. Și aceasta-l îngrozește de adineaori. Și pentru aceasta, privește cu ochi atât de fixi, cufundarea „Olandezului zburător“...

Până la capăt, cu vocile lor de mormânt, marinarii tricentenari au cântat osanale lui Dumnezeu și bucuria lor frenetică. Și nici nu s'au ridicat pe catarte, căci fiecare era grăbit să moară, de moarte adevărată. Și acum, grație acestei lumini de lună, pe

S'a oprit oare totul pe Essen? Tot ce este viață se găsește deci suspendat? Și cât e de frig, oh! cât e de frig!

— Domnule comandat!

Ei acolo! Cine a chemat pe Rückherdt? Această voce seamănă în mod îngrozitor cu acele, cari cântau pe vasul fantomă...

Bluthensack stă acolo, livid, mâna lui verde atingând șapea. Echipajiuul lui Essen este aliniat pe punte și fețele sunt atât de slabe și ochii sunt atât de negri, încât te-ai întreba pentru ce acești marinari nu sunt culcați, cu mâinile încrucișate, cu un crucifix pe piepturile lor, moarte.

— Unde mergem? Intreabă Bluthensack.

Rückherdt o știe. El știe că Essen-ul a trecut Equatorul, de cealaltă parte a lumii. El știe că acele compasului și ale ciasonicului nu mai arată nici spațiul nici durată. Dânsul știe ce înseamnă lumina — putregaiul fosforescent — care înverzește pe oamenii săi și vasul său. A primit misiunea ispășitoare; să rățăiască, să rățăiască, să rățăiască în noapte; să nu mai fie decât un vas blestemat, un semn de moarte, o apariție de groază și de dezesperare. Consemnul este dat. Transmiterea e făcută.

— Unde mergem? Repetă Bluthensack înspăimântător.

— Nicăeri.

— ... Va dura mult?

— Fără sfârșit!

Atunci, amândoi pleacă capul și eternitatea a început pentru noul vas fantomă.

IATA scumpe Domn, legenda Essen-ului. S'ar fi putut face o baladă, nu-i așa, în genul „regelui din Aulnes“...

Ideea îmi veni, pe bordul vaporului Nivernais. Și scrisesem primele strofe. Dar am naufragiat, mai înainte ca opera mea să fie terminată; și de atunci, îți mărturisesc, că mi-a lipsit curajul. Nimeni nu pune în versuri propria lui groază, afară doar dacă nu cumva a trecut... cât privește aceste prime strofe, ei! Nu, nu vi-le voi recita. Sunt prea rele. Aș putea spune niște cuplete de milogeală. De altfel, compunându-le, am comis o eroare. — o eroare materială. Nu știam atunci. ... Îmi reprezentam vasul fantomă — acest vas vecinic nocturn, — mi-l reprezentam ca legat de noapte, dus de ea, plutind fără odihnă, în mijlocul tenebrelor, care, fără odihnă încojoară globul...

Am fost scos din amăgeală, trei zile după catastrofa Nivernais-ului — înainte de care, mă grăbesc s'o recunosc, nu s'a arătat nici o viziune.

Trecuseră mai bine de 60 de ceasuri, auzi mai bine de 60 de ceasuri, decând plutiam, printre rămășițe de tot felul, datorită unei bucăți de scândură, din care făcusem plută. Era nu știu ce sfărâmatură de cherestea, tocmai atât de mare ca să poată duce greutatea mea. Gândesc că avea dedesub, o bătă, care o împiedeca să se răstoarne. Am putut să mă potrivesc deasupra, cu ajutorul unei frânghii providențiale. Marea, din norocire, rămânea mihoasă; dar răceala nopților și căldura soarelui, mă chinuiau rând perând; setea și foamea mă sfârșiau, din ceas în ceas și apa, care nu înceta să mi spele trupul, mă supunea la un chin neîndurător. Puterile mele scădeau, tot mai mult. Ațipiam. Pierdeam conștiința. Halucinații, coșmaruri, veniau să îndulciască sau să întărească, agonia mea. În sfârșit, în mijlocul celei de a treia nopți, ochii mei se umbrău cu un întineric mai deplin decât acel al naturii și de această dată, m'am socotit căzut, în neant.

Dar nu era astfel. Pleoapele mele, grele până la dezesperare, se deschiseră din nou. Câtă vreme se prelungise oare leșinul meu? Nu știu. Noaptea dura încă; dar care noapte? Aceeaș, sau cea următoare? Enigmă. Legătura valurilor încetase. Mi-se părea că odihnam pe ceva fix. ... Și, fără să mă pot mișca, din pricina slăbiciunii mele, căutam, cu un ochiu obosit, să recunosc, care îmi era poziția.

CERUL era întunecat. Stele rare, d'abia străluciau. Valurile nu mai scaldau decât picioarele mele, într'un chip ritmic. Marea, după ce mă aruncase pe coastă, se retrăgea. Scândura mea și cu mine, una purtând pe celalt, zăceam pe o plajă de nisip, a cărui finete dulce, mâna mea, fără putere, o putea pipăi. Stânci înalte se desenau, la oarecare distanță; înaintau în mare, formând un cap, tăiat cu îndrăzneală.

Stăteam acolo, nemișcat și somnolent, incapabil de orice încercare. Marea deabia mai atinge picioarele mele. Auziam spuma fășăind, pe nisip, de fiecare dată când valul se retrăgea lugubră, și la ceva care se măria, care venia din adâncurile nopții — un vas oarecare, a cărui prezentă o binecuvântam. Mulțumită Domnului, insula mea, — căci nu putea să fie un continent. — insula mea era frecventată.

Deodată o lumină roză se răs-pândi, în cer, dinapoia stâncilor

promontoriului, care se profila, puternic și aspru. Aurora promptă a tropicelor.

Fără îndoială că o ceață matinală se condensase în larg, căci vasul, care înainte mereu, nu se mai înfățișa privirilor mele, decât ca o siluetă neprecisă, totuși destul de netedă, ca să pot recunoaște un vas de război.

Înțelegi cu câtă încordare, cu câtă dragoste priviam la acest salvator! Cu sufletul la gură supraveghiam viteza și direcția lui! Da crezi să înțelegi, pentru că ști că muriam de foame, de sfârșială și că nu mai puteam să fac nici o mișcare? Ce vei zice atunci, când vei-afla că, deodată, un val îmi mângăiasse glesneea? Că un altul îmi biciuie genunchii? Că fluxul se ridică! Și că marea se înalta iar!

Toată energia care îmi mai rămânea — și te asigur că aceasta era foarte puțină — am concentrat-o în privirea mea; și ochii mei nu părăsiau vasul.

Astfel l-am văzut cu groază pâlind și pâlind încă, pe măsură ce se apropia, pe măsură ce lumina zilei creștea...

Nu, nu, nu se îndepărta, deoarece se măria mereu! Cât privește ceața, nu exista nici cea mai mică urmă. Nici un fum pe ocean, nici chiar provenind dela coșul crucișătorului. Acesta se pierdea ca o umbră, pe un zid, când soarele se ascunde; numai că era înversul de data aceasta. Și când ziua izbucni, străfulgerând în mare, în fața mea nu mai era nimic. Nu mai era decât o brazdă spumoasă, al cărui vârf împărția valurile în două părți strălucitoare și care continuau să înainteze în mare.

AM privit această brazdă, tremurând de o groază neînchipuită. Repezițiunea ei scădea. Am văzut-o îndreptându-se către promontoriu. Și atunci am observat, în stâncă, o deschidere grozavă, într'o peșteră întunecoasă, unde pătrundea marea.

În acest moment mi-a apărut în fața ochilor toată tristetea țărnelor și am fost impresionat. Era un loc grandios și funerar, adăpostul tăcerii și al dezolării. Stâncile abrupte nu prezentau vederii mele decât un haos de granit, pe care soarele nu voia să-l lumineze, cu razele sale. Piatră cenușie, asta era totul. Dar nimic, vai. Nimic nu poate exprima ceea ce stăpâna această singurătate — ceva fatal și perpetuu! Nimic. Evoacă-ți totuși în minte, munți de ruină, care ar fi ultima viziune a unui condamnat; amintește-ți mai ales chipul morților și imprunută somnul lor, locurilor despre care vorbesc.

Deci, brazda intră în grota marină și ceea ce mă așteptam se produse... pe când se afunda, o formă se preciză în întineric, afundându-se ea însăși, către un țărni profund. Noaptea subterană îl făcea să reapară.

Am văzut coșul, catartele, țevile de aer, turnurile, echipajiuul spectral, înșiruit dealungul bastingajului. Am văzut înfășișit Essen-ul, vasul fantomă, pe care nu-l poți vedea fără să mori!

Mă gândiam deci că voi muri, când un val mi-a acoperit fața. Scândura, ridicată, a început să se clatine... dar totul dispăru pentru mine, într'o ameteală...

Și cum am fost luat mai departe, de mare, nu știu.

Am revăzut lumina, pe bordul unui vas portughez și de îndată ce mi-am revenit în fire, am comis copilăria, de a povesti aventura mea.

M'AU asigurat că am visat: ceea ce era foarte scuzaabil, din partea mea. Nimic mai logic, într'adevăr, decât ca un om, lăsat timp de 4 zile, la întâmplarea valurilor, să fie jocal halucinațiilor. Oare nu-mi aduceam aminte de a fi avut și alte-le? Haide, haide, trebuia să fiu

Un Prinț care face Pijamale

PRIȚUL Feyix Youssouff, nepot al fostului Ţar rus, și una dintre cele mai marcante figuri din istoria misterioasă a Europei de azi, se amuză, în timpurile de pace relativă în care trăim, cu o ocupație foarte curioasă, în raport cu viața de aventuri și de intrigi de palat pe care a dus-o, în vremea domniei unchiului său: Prințul, care a ajuns cunoscut în toată lumea, prin uciderea nebunului călugăr Rasputin, călugărul care a grăbit ruina împărăției rusești, se ocupă actualmente cu desenarea, în culori bizare, a pijamalelor pentru femei și bărbați.

Sunt vre-o zece ani, de când prințul era privit drept tânărul

pentru complotiști, Rasputin care nu voia să moară, însemna o minune drăcească. De aceea Youssouff s'a hotărât să întrebuinteze „plumbi”, în loc de prăjituri. Prințul și-a luat obligația să aducă, la îndeplinire uciderea călugărului. Dânsul a invitat pe Rasputin în galeria de tablouri a palatului său și spunându-i:

„Am un portret frumos al Mântuitorului, și mi-ar plăcea să-l vezi”, Rasputin l-a însoțit fără nici o opoziție, în galeria de tablouri, care era acoperită cu sticlă. Youssouff l-a condus înaintea icoanei Mântuitorului și între timp și-a scos din buzunar revolverul. Prințul Youssou-

găseau între tablourile familiei, încă de pe la 1660. Unul dintre acestea e chipul lui Titus, iar celalt al Magdalenei Van Loos. Cele două tablouri au fost vândute de prinț, unui milionar din Philadelphia, Iosef E. Widemer, pentru suma de 750 mii dolari (12 milioane lei).

După câțiva timp prințul Youssouff a plecat în America ducând cu dânsul cea mai frumoasă colecție de giuvaere și obiecte de artă antică, în valoare de circa 1 milion de dolari. La New York, prințul care voia să-și răscumpere tablourile, conform unei clauze din Contractul de vânzare, a dat în judecată pe milionarul din Philadelphia.

La Londra, vila prințului din Belgrave Square, a devenit curând locul de întâlnire al aristocrației ruse, care se exilase, din cauza revoluției. Aici prințul Youssouff dădea banchete și făcea recepții, în același gen cu

Călugărul Rasputin, care a fost împușcat de prinț, și modele de pijamale de-a fost făcut de Youssouff.

Prințul Felix Youssouff, în costumul național, de pe vremea când regimul țarist era în culmea gloriei sale. Prințul se inspiră, în desenarea pijamalelor, din motivele acestor costume

cel mai romantic din Rusia, posesor al unei imense averi, patriot înfocat, și iubit de toate categoriile de oameni, ai țării sale. Prințul Youssouff și-a făcut educația la Oxford, în Anglia. Considerând pe Rasputin drept cel mai mare pericol pentru viitorul Rusiei — o părere pe care o împărtășiau de altminteri mulți alți oameni de seamă ai Rusiei — prințul s'a hotărât să ucidă pe călugăr.

Asasinarea lui Rasputin este unul dintre cele mai interesante episoade, ale vremurilor dinaintea revoluției. După cum se știe, călugărul a mâncat prăjituri în care se pusese otravă; atâta în cât se credea că ar fi fost suficientă spre a omorî un regiment întreg. Dar aceste prăjituri otrăvite, asupra lui Rasputin n'au avut nici un efect. Astăzi lucrul a fost explicat științific, dar

este un ochitor din cei mai dibaci. Stând puțin îndărătul său, dânsul a spus călugărului:

„Un chip sfânt, pentru un om sfânt!” Și în același moment a apăsat pe trăgaci. Dar nici plumbul cald, al revolverului lui Youssouff, n'a doborât pe călugăr. Se părea că Rasputin ar fi nemuritor. Intr'adevăr era de o vitalitate extraordinară și a izbutit totdeauna până atunci să scape, de toate încercările cari tindeau să-i curme viața.

Prințul Youssouff a tras mai mult gloanțe, după Rasputin, care fugise, și în cele din urmă călugărul a căzut mort la pământ. Youssouff a putut exclama: „Rasputin e mort! Rusia e salvată! L-am ucis ca pe un câine! Familia mea se poate mândri de a fi salvat patria, din mâinile unui nemernic!”

Când a izbucnit revoluția, prințul Youssouff a fost nevoit însă să părăsiască Rusia și a plecat la Londra, luând cu sine și o mare parte din tezaurul familiei sale. Printre obiectele de valoare, salvate, sunt și două tablouri de Rembrandt, care se

Pijama de plajă, costum și halat, care poartă marca de fabricație „Irfé”.

acele pe care le obișnuia în Rusia. Prințul era secondat de soția sa, prințesa Irina a Rusiei, fiica cea mai mare a marelui Duce Alexandru Mihailovici, unchiul Ţarului.

Înainte de războiu averea prințului se cifra la circa 350 milioane dolari. Războiul însă l-a sărăcit aproape complet, prințul neputând salva decât tablourile și bijuteriile. Timp de doi ani, după războiu, dânsul și familia sa, au trăit la Paris, pe când părinții săi stăteau la Roma. Cu toții trăiau din imprumuturile obținute, prin zălogirea tablourilor și giuvaericalelor.

Dar prințul nu putea rămâne în inactivitate și s'a apucat de aceea să scrie cărți. Cărțile scrise de dânsul au fost mult căutate, dat fiind bogatele sale izvoare de informații, despre regimul țarist. Pentru că prințul era tânăr, chipeș și cu înfățișarea foarte distinsă, pe lângă aceasta cunoscut în toată Europa, s'au găsit mulți americani, cari să-i propună să se angajeze ca artist, la cinematograful. Prințul a refuzat până acum, toate aceste oferte.

De curând, dânsul din plăcere, fie din nevoia de a-și mări veniturile, s'a apucat să picteze costume, specializându-se în pijamale. Prințul se inspiră din motivele naționale rusești, ale podoabelor care ornau costumele, pe vremea Ţarilor. Pijamalele sunt chiar croite și executate de dânsul, fiecare purtând semnătura „Irfé”, un pseudonim pe care și-l'a ales.

Femeile elegante și aristocrația europeană, se întrec, care mai de care, să aibe câte o pijama făcută de Youssouff. Se pare că prințul nu e cătuș de puțin modest când „croiește” prețurile acestor pijamale. Dar cererea e foarte mare și clientelor sale le pasă prea puțin de

Automobilul fără șofer

AMERICA e țara în care mașinismul a luat o enormă dezvoltare și unde tot al cincilea locuitor posedă un automobil.

Invenția americanilor deschide perspective minunate. E probabil că vom putea curând să aducem din garaj până acasă, dis de dimineață, înainte de a

Sus: Concurs senzațional de automobile în America, între automobile de valoare istorică. Mecanismul de conducere, pentru automobilele „fără conducător.”

La dreapta: Automobile fără conducere pe drum. Manevraea se face prin unde fără fir, de către trasura din napoi

Costul ieftin al mașinilor, îngăduie celor, cu oarecare dare de mână, să facă tot soiul de încercări glumete și astfel a putut avea loc, la New York, o cursă senzațională de automobile, între mașini de formă antică.

Dar ceea ce e mai interesant și prezintă și însemnătate științifică, este încercarea, care se face, de a se suprima șoferii automobilelor, de a conduce automobilele cu ajutorul undelor electrice.

pleca la lucru, automobilul, pe care, după americani și noi vom ajunge să-l avem, câte unul de fiecare familie, să mergem cu dânsul la lucru, sau la birou și în urmă, după ce nu vom mai avea trebuință de el, să-l trimitem singur, îndărăt, la garaj. Mașina va asculta de ordinele noastre radio-telegrafice.

Cu drept cuvânt secolul nostru poate fi considerat ca secolul minunilor științifice.

La Soldiers Field, din Chicago, unde s'a disputat Campionatul Boxului între Dempsey și Tuney, s'au încasat 3 milioane și jum. dolari (circa 600 milioane lei). Locurile aproape de „Ring” revândute de speculanți în ultimul moment, s'au vândut și cu 10 mii dolari.

cuminte! Dealtminteri, am fost pescuit în mijlocul mării, la câteva mile de locul unde se pierduse vaporul Nivernais.”

Și, cu hărta în mână, salvatorii mei îmi demonstrară, că nu există, în aceste locuri, nici o insulă, nici cea mai mică stâncă...

Amintește-ți ce ți-am cerut să promiți mai înainte de a povesti naufragiul meu; vei ști astfel ce am gândit, despre dovezile și deducțiile lor.

Oh, și eu, m'am întrebat uneori — ca și d-ta, în acest moment — dacă nu eram nebun. Cătuș de puțin! Cătuș de puțin! Îți spun; Și ți-o spun cu știință. Pentrucă nebunii, vezi d-ta, îi cunosc mai bine decât oricine. Am îngrijit pe cei doi frați ai mei... atunci nu-i așa, știu ce înseamnă asta!

Ei bine, scumpule, n'aveam

dreptate? Povestea mea nu trebuia să fie întovărășită de valuri și de decorații noapții?

Putem acum să ne înapoiem, și să bem și să jucăm. Să trăim la lumină să trăim în muzică! A trăi! Ah! A trăi!

Dar, ascultă tăcere! Tăcere!

Maurice Renard.

De mai bine de șasezeci de ceasuri eram purtat de valuri

HAZURI

— „Dragă Ionel, astă noapte costărcul ți-a adus o surioară. Vrei s'o vezi?”

— „Nu tăticule, mai bine vreau să văd cocostărcul!”

prețurile ce li-se cer, principalul fiind ca haina să poarte semnătura „Irfé.” Dacă prințul Youssouff va continua cu indeletnicirea sa, este probabil ca în scurtă vreme să întrecă în bogăție și pe Ford și pe Rockefeller.

Teatru-Muzică-Artă

Deschiderea stagiunii teatrale la Cluj

TEAETRUL Național și Opera Română din Cluj de sub direcțiunea d-lui Victor Eftimiu, și-a deschis Sâmbătă 1 Octombrie a. c. stagiunea, în fața unei săli arhitecturale și într-o atmosferă de adevărată sărbătoare.

S'au jucat Crai Nou, libretul de V. Alecsandri, Muzica de Porumbescu, Rapsozii de d-l V. Eftimiu și Luceafărul de d-l Bretan. Cele trei piese s'au bucurat de Montări cu totul deosebite și de interpretări cari merită toată lauda.

Publicul a aplaudat îndelung după fiecare act, iar la terminarea „Rapsozilor“ a ovationat pe d-l V. Eftimiu.

După spectacol s'a dat un banchet, în saloanele restaurantului New-York, la care au participat aproape 200 de persoane.

Duminică 2 Octombrie a avut loc cel de-al doilea festival de deschidere. S'au jucat Grigorie Ghica Vodă de Depărățeanu și La Șezătoare de d. Brediceanu. Spectacolul s'a început cu Simfonia V-a de Beethoven executată de orchestra operii, apoi a urmat interesanta conferință a d-lui profesor Bogdan-Duică despre Depărățeanu și'n urmă prezentarea pieselor.

Atât Grigorie Ghica Vodă, cât

și „La Șezătoare“, au obținut un netagăduit succes, datorit în parte interpretelor și'n parte montărilor fastuoase ce li s'au dat.

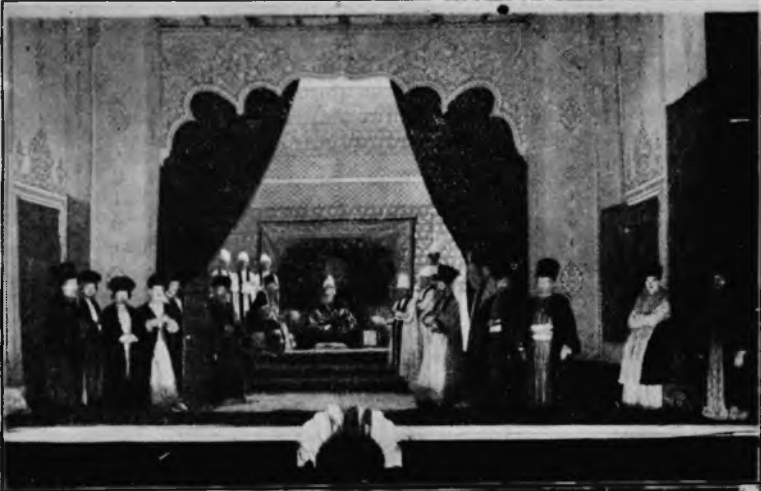
D-l V. Eftimiu Directorul general al Teatrului Național și Operei Române din Cluj, înțelege să nu preocupetească nici un sacrificiu, numai ca reprezentațiile să fie reușite, și iată de ce credem că publicului Clujean îi este hărăzită o nouă și fericită epocă teatrală. La ambele reprezentații de mai sus, au asistat d-l M. Lapedatu Ministrul artelor și al Cultelor și d-l Jugu secretarul general.

Premierele următoare la Cluj vor

fi „Cifulici“ și „Glauco“. În timp ce o parte din trupă va juca la Cluj aceste două piese, restul trupii va pleca în turneu cu Grigorie Ghica Vodă de Depărățeanu și Rapsozii de V. Eftimiu.

Teatrul Național din Cluj, va monta în actuala stagiunea „Nerone“ tragedie în versuri de d-l Radomir Călătorescu, într-o montare deosebit de fastuoasă.

De asemenea se va juca în curând și „Comedia fericirii“ a lui Evreimof, care pe scena Naționalului Bucureștean a obținut un atât de răsunător succes.

„GRIGORE GHICA VODĂ“ DRAMA LUI DEPARĂȚEANU LA TEATRUL NAȚIONAL DIN CLUJ

Teatrul la București

TEAETRUL Național din capitală, după strălucitul succes obținut cu Cyrano de Bergerac, a reluat săptămâna trecută „Sapho“ de Daudet și Bellot, cu d-na Maria Filotti în rolul principal feminin. Cu această piesă, distinsa societară va pleca în turneu, așa că la București, se vor da numai un număr restrâns de reprezentații. Pentru azi, Vineri, este anunțată premiera piesei „Omul cu mățoagă“, datorită talentatului societar al Teatrului Național d. G. Ciprian. În distribuție figurează d-șoara Tanti Bogdan și d-nii Ion Brezeanu, Ion Sărbu, Amică Atanasescu, George Calboreanu, Marius etc.

Piesa este așteptată, cu multă nerăbdare, de toate cercurile intelectualelor bucureșteni.

În a doua jumătate a lunii Octombrie, se va relua comedia lui Pierre Wolf „Păpușile“, cu d-nele Agepsina Mauri Eftimiu, Puia Ionescu, Tanti Bogdan, Nora Peyof, etc. și d-nii C. Notarra, N. Soreanu, G. Vrăca, Valentinianu, etc. Direcția de scenă o deține d. Soare Z. Soare.

D. Paul Gusti va monta, în luna Octombrie, „Copellia“, piesă în versuri de d. N. Ottăscu. Rolul titular va fi jucat de d-șoara Tanti Bogdan.

În foaiere se repetă, sub direcția de scenă a dlui D. Enescu, piesa „Invierea“ de H. Butaille, după romanul lui L. Tolstoi. Rolul Mas-

lovei va fi interpretat de d-na Mariana Voiculescu. De altfel, acest rol este una din vechile mari creații ale distinsei artiste.

În actuala stagiune, Teatrul Național va mai reprezenta: „Romeo și Julietta“ de Shakespeare, cu d-na Aura Buzescu și d. Vrăca în rolurile principale, sub direcția de scenă a dlui Gogu Mihăescu; „Apus de Soare“, cu maestrul Notarra; „Lumița“ de d-șoara Ticu Arhip, cu d-nele Maria Filotti, Puia Ionescu, Mihailidi și d-nii Soreanu, Valentinianu, etc., în rolurile principale. Punctea în scenă o va face d. V. Enescu; „Se caută o jupâneasă“ de d-na Lucreția Petrescu, autoarea piesei; „Păcat“, jucată mai de mult la Naționalul din București; „Făclia sub obroc“ și „Francisca de Rimini“ de Gabrielle d'Annunzio și „Când noi morții, vom învia“ de H. Ibsen. (Această piesă se va juca pentru sărbătorirea centenarului unuiaș scriitor nordic).

În luna Februarie, Naționalul bucureștean, va da o serie de reprezentații, cu d-na Mariana Ventura, dela comedia franceză. Se va juca „Lorenzaccio“ de Musset, piesă reluată zilele acestea și la Paris.

TEATRUL MIC

După ce a reprezentat comedia „Ginerile d-lui Prefect“, localizarea d-lui Gusti, cu un succes deosebit, compania Fotino-Busfinski va repre-

zenta „Figurantul“ de Al. Savoir, cu d. Fotino în rolul principal. În această piesă va apare și d-șoara Mohora, o nouă angajată a Teatrului mic.

TEATRUL NOSTRU:

În fostul local al Teatrului Popular, Teatrul Nostru, de sub conducerea d-lui Sică Alexandrescu, își va deschide stagiunea la 15 Octombrie a. c., cu piesa „Un erou“ de Chirițescu.

TEATRUL EFORIA (Carol cel Mare)

Marti 25 Octombrie a. c. încep în acest teatru, de curând renovat, reprezentațiile celebrei artiste Emma Gramatica. Prima piesă va fi „Visul unei dimineți de primăvară“ de G. D'Annunzio.

TEATRU REGINA MARIA

Compania Bulandra-Manolescu-Storin-Maximilian a reprezentat, Marti 27 Septembrie a. c., pentru prima oară „Cuiburi sfărâmate“, piesă în 3 acte de Sandu Teleajen și Adrian Pasca, cu d-na Mariette Sadoveanu și d-nii Manolescu și Storin, în rolurile principale. Compania dramatică dela Regina Maria a dat piesă o montare și o interpretare din cele mai izbutite. Publicul entuziasmat a ovationat pe actorii și autori. Și deși critica face unele rezerve, în privința valorii piesei, această premieră a însemnat, pentru publicul bucureștean, o reprezentație de mare succes.

Săptămâna aceasta, s'a reluat succesul stagiunii trecute „O temeie în flăcări“, comedie în 3 acte, de Hennequin și H. De Grasse, cu d-nele Catusca Elvas, Mariette Sadoveanu și d-nii Maximilian, Enescu, etc., în rolurile principale.

În curând se va reprezenta comedia Week-End (musafirii dlui Bliss) de Noel Coward, piesă ce a obținut un succes răsunător, pe scenele englezești, cu d-nele Lucia Starza Bulandra, Catusca Elvas, Leni Caller, Irina Nădejde și d-nii Ion Manolescu, M. Enescu, Fintii, etc.

În cursul lunii Octombrie, se va mai juca „Scriinul“ de Guiraud.

Cu prilejul centenarului nașterii lui Ibsen se va reprezenta, la Teatrul Regina Maria, piesa celebrului scriitor, „Doamna Inge la Os-trad“.

TEATRUL CARAGIALE

A doua premieră a noului teatru a fost formată din două piese: „D-șoara Iulia“ de Strindberg și „Articolul 214“ de Caragiale.

La 6 Octombrie acest Teatru va reprezenta „Camarazii“ o piesă în 4 acte de Strindberg, cu d-nele Dida Solomon, Miți Dobrescu, A. Lunăcescu și d-nii Valentinianu, Hociung, Emilian, etc.

Teatrul la Constanța

DUMINICĂ 25 Septembrie a. c. s'a inaugurat la Constanța teatrul Ligii Culturale în prezența d-lui Președinte N. Iorga. Acest teatru a fost zidit pe cheltuiala d-lui Demostene Tranulis și donat de d-sa Ligii Culturale. D-l Iorga în cuvântarea ținută la deschidere aduce elogiul marelui filantrop constănțean, arătând că gestul cetățeanului, e cu atât mai prețios, cu cât după marele război trecut oamenii s'au demoralizat și au devenit de un egoism necunoscut până acum.

Abea inaugurat acest teatru și ne vine vestea că la Constanța se zidește un nou teatru, de către d-l Vasile Grigore, cu mult mai mare decât celălalt și care va purta numele „Regina Maria“. Noua clădire, lucrată numai în beton armat, va avea lungime de 35 X 13 metri, va avea parter, balcon și 30 loji. Teatrul are două fațade, pe str. Ștefan cel Mare și General Manu.

În sfârșit Constanța și-a acoperit unul din golurile simțite de mult.

Teatrul la Galați

DIN Galați ne vine știrea că s'a pornit construirea unui mare teatru, care se va bucura de toate înaltațiile tehnice, aduse scenele străine. Era și timpul. Marele oraș dunărean, suferind de mult lipsa unui local propriu spectacolelor, dramatice. După arderea Teatrului Papadopol, reprezentațiile se dădeau în haotica sală a Cinema-

tografului Central, cu totul nepotrivită pentru teatru.

INFORMAȚIUNI

D. Alfred Moșoiu lucrează la o fantazie biblică „Regina din Saba.“

* * *

D. Ion Minulescu a terminat o nouă comedie „Amantul anonim.“

* * *

D. Victor Eftimiu, director general al Teatrelor din Ardeal, lucrează la o piesă istorică al cărui titlu nu l-a hotărât încă.

* * *

D. A. De Hertz a terminat o comedie în 3 acte „Omul de zăpadă“, care se va juca în actuala stagiune la Teatrul Național din București.

* * *

D. N. Chirițescu lucrează la o tragedie în 3 acte „Regele.“

* * *

„Comedia Franceză“ intenționează să facă anul acesta un turneu, prin capitalele diferitelor țări din răsărit. E probabil că Bucureștenii vor avea fericitul prilej de a admira pe marii artiști parisieni.

Ultime Informațiuni

Orașul Paris a hotărât ridicarea unui monument lui Robert de Flers.

* * *

În Japonia s'a interzis reprezentarea lui Moliere, piesele acestuia fiind socotite în această țară contrare moralei poporului.

* * *

În Rusia sovietică s'au interzis reprezentațiile pieselor „Romeo și Julietta“ de Shakespeare, „Loengrin“ de Wagner, „Dama de pică“, etc. considerate ca nepotrivite mentalității revoluționare.

* * *

Francezii au hotărât ridicarea unui monument celebrei dansatoare Isadora Duncan. Lucrarea a fost încredințată renumitului sculptor Bourdelle, unul dintre prietenii și admiratorii marelui dispărute.

* * *

Cel mai vechiu ziar din lume „Cin-Paw“ a fost suspendat. El apărea în China de 600 de ani.

* * *

La Teatrul Matchurius, din Paris, s'a jucat de curând piesa „Laquelle“ de d. Anton Bibescu. Ministrul României la Madrid.

D. Bibescu reapare la Rampă, după o pauză de 23 de ani. În 1904, tot la Paris, la „Theatre de L'Oeuvre“, s'a jucat o altă piesă a sa, intitulată „Le Jaloux“. Și atunci, ca și acum, compatriotul nostru a fost îndumipnat cu elogi de criticii francezi.

D-l I. Livescu Directorul Teatrului Național din Chișinău, a demisionat. În locul d-sale va fi numit d-l L. Daus.

D-l Berariu, directorul Teatrului Național din Cernăuți, a demisionat. În locul d-sale se speră că va fi numit d-l Dragoș Protopopescu.

D-l Teodor Speranță a scris o comedie de moravuri în trei acte intitulată „Jos papucul.“

D-l Eugen Todie autorul romanului Hărdăul lui Satan, a scris o dramă în trei acte „Omul singur.“

D-nii N. Vlădoianu și V. Rodan lucrează la o nouă comedie intitulată „La Șahul Persiei.“

D-l I. C. Aslan, care a terminat de câțiva ani comedia „Buburel“, lucrează la o piesă în trei acte „Bietele Noastre suflete.“

D-l Zaharia Bărsan, fostul director al Teatrului Național din Cluj, care acum se află la Paris, a terminat un nou poem în versuri „Domnul de rouă.“

D-l Octavian Goga lucrează la terminarea poemului brodat pe legenda Meșterului Manole. De asemenea scrie și o comedie de moravuri.

Atletică-Gimnastică-Turcism

Săptămâna sportivă

SEZONUL de campionat este acum în toi și deocamdată n'a adus nici un fel de surpriză. La Timișoara Kinizsi, la Oradea-Mare Török, la Brașov Coltea, și-au învins rivalii, cu multe goaluri, și în acest fel au devenit favoriții, pentru campionatul regiunii lor. La Arad situația este neclară, din pricina echipelor din Valea Jiului, a căror situație e nerezolvată. E probabil însă că, bine-organizata regiune Arad, va rezolvi această problemă. De altfel Aradul este regiune unde sorții de campionat sunt nesiguri, puterile diferitelor echipe fiind aproape egale. Și în regiunea Clujului problema campionatului prezintă complicații, deoarece echi-

pa „România” d'abea acum intră în acțiune, iar fuziunea dintre „Universitatea” și „Academia” se găsește încă în durerile facerii. Este îmbucurător faptul că s'a putut hotărî în sfârșit și ținuturile din jurul Clujului, și după mulți ani de izolare, echipele din Gherla, Bistrița, Câmpia-Turzii și probabil și Turda, vor participa din nou la lupta pentru campionat. Sub-regiunea Târgu-Mureșului continuă să producă surprize. MSE a suferit o înfrângere, din partea Clubului sportiv, până acum necunoscut, din Galoș, pe când capioana „Mureș” a fost învinsă de Dacia, din Dicioșanmartin. Și la București a avut loc primele întâlniri, pentru campiona-

mul de categoria întâi și se prevede că din nou Juventus, Unirea și Olimpia vor fi rivali.

Grijile materiale acaparează tot mai mult Cluburile sportive și, dacă nu vine repede ajutor, situația devine critică. La cele mai multe matchuri, publicul nu participă și chiar dacă se realizează ceva din intrări, puținul acesta este înghițit de diferitele impozite, taxe, remize oficiale și locațiunea terenului. La matchul de Duminecă, între KAC și Haggibbor, s'a încasat suma de 22 mii lei, din această sumă cluburile care au jucat, au primit 4900 lei. Și de data aceasta se poate spune că au existat încasări! La terenul sportiv CFR din Cluj însă casa întreagă a fost 600 lei, pe când cheltuielile au fost dublu. Situația și în

alte orașe se prezintă la fel. Și dintre problemele cele mai urgente, care-și așteaptă rezolvirea, din partea federației societăților sportive, trebuie socotită și problema existenței cluburilor. Acum se evidențiază întregul desavantaj al sistemului de numire. Dacă organul central ar fi alcătuit din persoane alese, după cum e cazul regiunilor, atunci toate uniunile și-ar avea reprezentanți, cari ar putea să expună, ori de câte ori ar fi nevoie, doleanțele lor. Și astfel mai ușor s'ar putea găsi remedii. FSSR e departe și nu se dovedește a fi organul corespunzător chemării sale. Federația cluburilor sportive din România nu este un organ creat pentru sine, ci aparține tuturor uniunilor. Și trebuie să caute modalitatea ca membrii să poată exercita sportul, în mod liber, neîngreunat de povara materială—po-

vară stabilită oficial. — Dacă marea majoritate a opiniei publice sportive din Ardeal, din punct de vedere al sportului în general, se găsește alături de FSSR, în luptele externe, aceasta nu înseamnă însă că aceeași opinie publică să nu aibă și dezideratele și plingerile ei, îndreptățite. Ascultarea și soluționarea acestora este lucru tot atât de important ca și redactarea și explicarea regulamentelor.

Dintre evenimentele sportive externe, în săptămâna trecută, cel mai mare interes îl prezintă matchul Hungaria—Sparta, pentru cupa Europei centrale, cu rezultatul 0:0. Această a însemnat o mare surpriză. După acest rezultat, frumos pentru echipa maghiară, ungerii, Dumineca

Duminecă a avut loc la Cluj o întrecere de rezistență la mers, cu povară, organizată de Clubul sportiv KKASE, la care au luat parte și Clubul EKE. (Uniunea Carpaților din Ardeal). Concuranții împărțiți în două categorii: seniori și juniori trebuiau să parcurgă în pas, cu sacul în spinare (15 kgr. pentru seniori; 10 kgr. pentru juniori—până la 17 ani) 25 de km.: din Piața Unirii dela Cluj până la Apahida și înapoi. Au participat 25 de concurenți și au făcut drumul 17. Au reușit dintre seniori: primul Szabo Iosif (EKE) în 3 ore 13 minute și 50 secunde. Al doilea Maltrich Arpad (EKE) și al treilea Man Bela (EKE). Juniori: întâiul Kovacs (KKASE) în 3 ore 7 minute și 47 secunde. Al doilea Török Istvan (EKE) al treilea Szabo Janos (EKE).

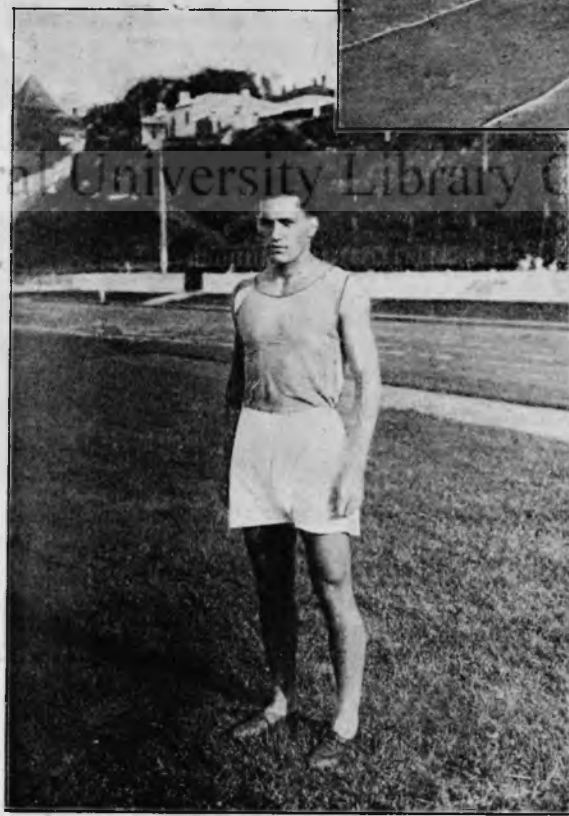
Man Bela (EKE) a numărat pașii câți i-a făcut și a socotit că parcursul întreg de 25 km. au fost 27.365 de pași fiecare pas fiind de 90 de cm.

Fotografiile noastre reprezintă pe concurenți împreună cu organizatorii și pe cei 6 câștigători.

Dintre organizatori menționăm pe d-nii Pulca directorul poliției din Cluj, Dr. Istvan Koronka, președintele de turism în comitetul regional, Victor Schuster și Andrași Gyula.

aceasta, se prezintă cu încredere la matchul Ungaria—Cehoslovacia, care va avea loc la Budapesta. A produs multă surpriză superioritatea pe care a arătat-o Italia, în atletică, față de Ungaria, mai ales alergătorii maghiari s'au prezentat într-o formă mult mai slabă, decât cea sub care

erau cunoscuți. Evenimentul cel mai important la Viena, este victoria lui Rapid împotriva echipei Slavia, din Praga, în matchul de eliminare pentru cupa Europei centrale, așa încât fostul campion Vinez va veni, în luptă decisivă, sau cu Sparta sau cu Hungaria.

1. 500 m. fugă. La coardă Petrescu (Stade); la dreapta Petrescu (Olimpia) în spate Marton (Vulcan); Nacea și Sarlen (Stadiu). 2. Sosirea lui Petrescu (Stadiu) la Strat. 3. Virgil Ioan, câștigătorul la 400 m. garduri.

Russu Tiberiu (Kinezul) salt în înălțime.

C. Georgescu (Kinezul) salt cu prăjina.

Săritura cu prăjina (3.90 metri)

Ștefan (Coltea) camp. salt în lungime cu elan.

Jocurile Realității

Deslegările celei de-a 2-a serie a jocurilor, se primesc la redacție, până la 10 Noembrie cor. Fiecare joc acordă deslegătorului un număr oarecare de puncte. Cel care obține numărul cel mai mare de puncte, prin deslegarea celui mai mare număr de jocuri, din numerile 35, 36, 37, 38 și 39 ale Revistei noastre, va primi un premiu de 1.000 (una mie) lei. Premiul al doilea e de 500 (cinci sute) lei; premiul al treilea de 300 (trei sute) lei. Următorii șapte deslegători primesc câte un volum din operele autorilor români.

Deasemenea vom publica numele tuturor deslegătorilor.

Premiile se vor distribui până la 15 Noembrie.

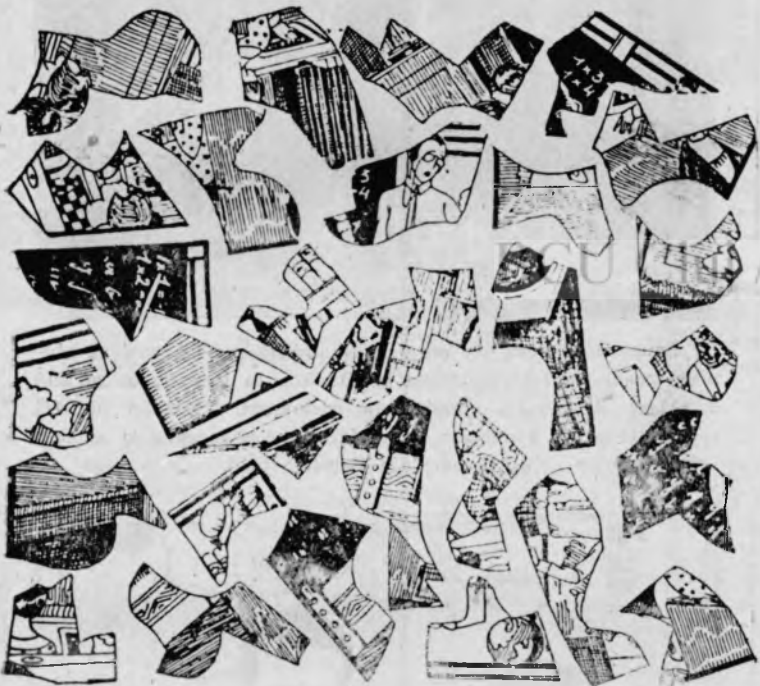
Bonul B. 2.

Subsemnatul

trimit alăturat deslegarea jocurilor No.

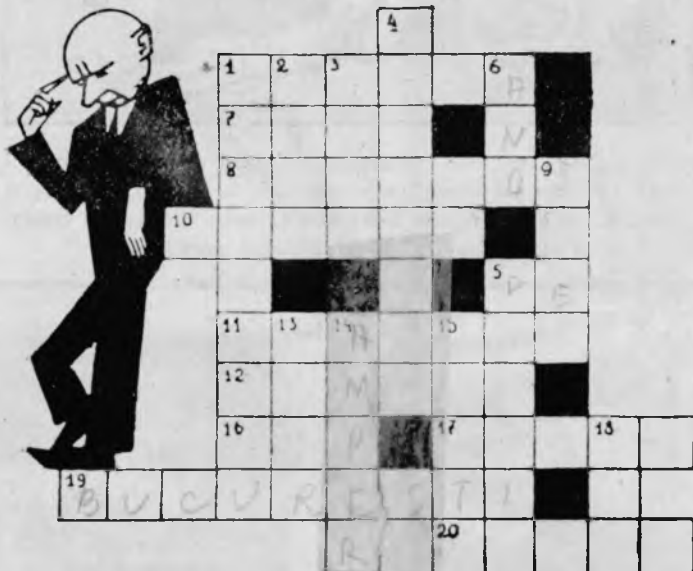
Deslegătorii jocurilor noastre, sunt rugați să detașeze acest bon și să ni-l trimită în plic împreună cu deslegările. În acest fel vom putea ținea socoteală de notele fiecărui deslegător, la împărțirea premiilor.

JOCUL No. 1 (cinci puncte)

Prin punerea laolaltă a bucăților tăiate se obține un tablou

JOCUL No. 2. (10 puncte)

ORIZONTAL

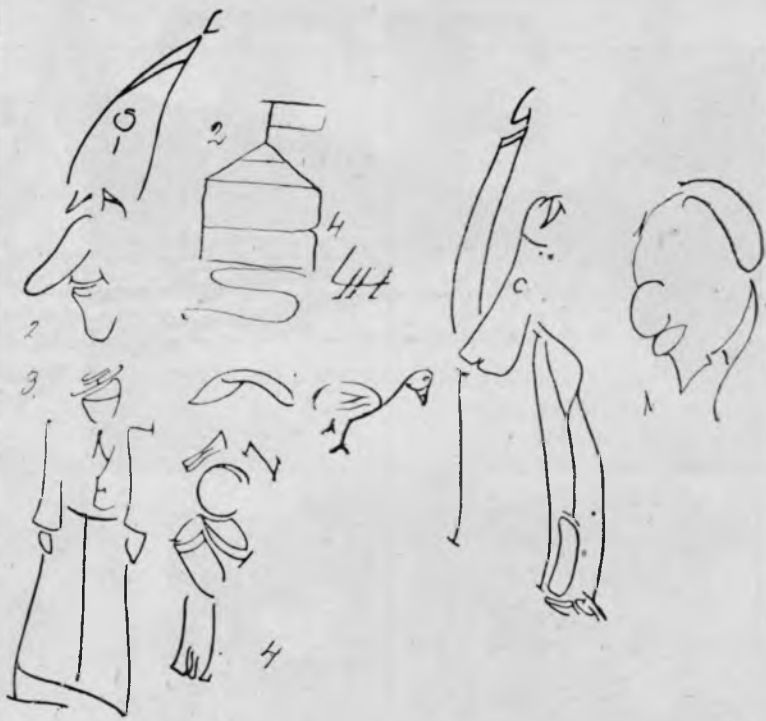
VERTICAL

1. Oraș
7. Necredincios
8. Rezistență variată
10. Care plătește dări
5. Prepoziție
11. Bolnav
12. Pavază
16. Provincie în vechea Eladă
19. Oraș în România
20. Incăpere la Romani.

1. Personaj istoric
2. Imponderabil
3. Gaz
4. Nefolosit
6. Nume feminin
9. Acțiune
5. Fixat pentru posteritate
13. Se găsește în munți
14. Unitate de măsură, în electricitate
15. Horă
18. Obiect de fier.

Concurs fotogenic

Mereu sosesc fotografii la redacția noastră pentru concursul fotogenic, al „Realității”, care fără îndoială va avea un succes răsunător. Cititorii noștri cunosc de sigur condițiunile concursului, publicate în câteva din numerile trecute. Menționăm din nou, că vom publica într'un număr special, toate fotografiile câte ni-se trimit. Primim la concurs și pe acele doamne sau domnișoare cari participă la concursuri similare, organizate după pilda noastră, de alte publicațiune. Fotografiile trimise vor fi restituite proprietarelor, după concurs. Concursul nostru se încheie la 30 Octomvrie. În primul număr din Noemvrie cititorii vor găsi „Buletinul de Vot” cu ajutorul căruia să hotărască pe cea care urmează să fie trimisă de noi la Paris.

CONCURS DE CARICaturi

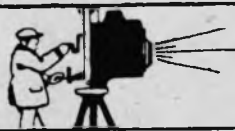
Concursul de caricaturi instituit de noi în No. 34 al revistei a avut rezultate satisfăcătoare. Dintre încercările trimise, publicăm aci următoarele:

Kitzler M. Naum (Bărlad): 1. Nicolau, un cap; 2. Paris, o cetate.

M. Blecher (Roman): Nicolae Iorga; 2. Vasilache; 3. Charleston; 4. Generalul.

Franco Mosco: 3. Samy, o pasăre. 4. Lia, 417.

Cinematograful

Cinematograful

Filme Românești

„LIA”

DUPĂ o serie nesfârșită de încercări cu rezultate mai mult sau mai puțin multumitoare și după o avalanșă de promisiuni fantastice emise de un renumit cinematografist rus, „Industria română de filme” prima societate cu baze serioase fon-

Lilley Flohr interpreta principală. În restul distribuției notăm pe Costescu-Duca, Mia Geo, Damian, Mario Mirea, etc.

Technica datorită d-lui Jean Bertock ne-a multumit într'o măsură oarecare și numai fi-

nând seama că filmul incredințat dumisale e românesc; căci nu putem trece cu vederea a bundența palpitărilor de lumină datorite unei neglijente înlăturabile. Deasemenea numeroasele „surimpresiuni” nu ne încântă!

Incheiem aducând elogii d-lui Bauer, capitalistul filmului, singurul cărui datorăm recunoștință.

Alexe Rosen.

Un interesant cap de expresie al d-lui I. Armășescu

dată în România, prezintă într'un cadru pur național „Lia” primul său film produs în țară.

Scenariul filmului datorit d-lui Mircea Filoti face să ni-se perinde înaintea ochilor o poveste de dragoste cu peripeții și laturi emoționante.

Priceperea d-lui Jean Mihail, regizorul filmului, cunoscut publicului nostru din „Manase” și „Păcal” a contribuit într'o măsură considerabilă la succesul bine-meritat al „Liei.”

Cu toate că adăugăm la lista colaboratori lor prețioși pe d-l Armășescu care a făcut din rolul bătrânului servitor o creație incontestabilă, nu ne oprim a fi ceva mai pretențioși față de ceilalți interpreți. Cerem lui Vraca, talentatul „premier” al Teatrului Național din Capitală, mai multă naturaleză amintindu-i marea diferență între jocul de scenă și jocul în film. Deasemenea nu găsim „eminente” grozavele stări psihologice ale

Casanova

AVENTURILE de dragoste ale lui Giacomo Casanova au fost transpuse pe ecran de către abilul regizor rus, Alexandru Volkoff. Iwan Mosjonkine și Contesa Lina de Lignoro, din

cliseele alăturate, sunt protagoniștii acestui film, reconstituit în locurile indicate de „Memoriile lui Casanova”, cu un fast și o montare indescrisibilă.

SOLUȚIE

— „E îngrozitor cu mine, de săptămâni nu pot să închid un ochiu, e trebuie să fac oare?”

— „Învăță să hoxezi, pot să spun că numai un ceas mi-a fost destul, ca după aceea, o săptămână întreagă, să nu pot să deschid ochii.”